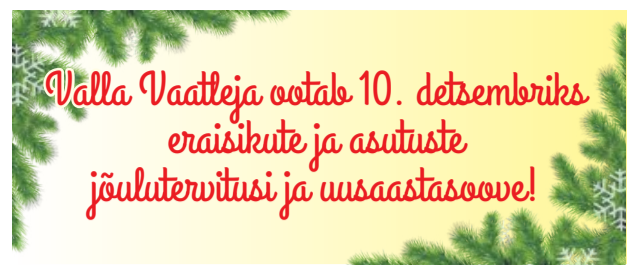

Valla Vaatleja

KEHTNA VALLA AJALEHT AASTAST 1993

NR 10 (302) NOVEMBER 2023

Selgus "Raplamaa aasta tegu 2023"

21. novembril kuulutati Eestimaa aasta külas Kaereperes, Valtu Põhikoolis välja "Raplamaa aasta tegu 2023" tiitli võitja. Konkurs oli juubelihõnguline, toimus juba 20. korda. Ühtlasi oli ka konkursile esitatud nominentide arv rekordiline – 27. Tervituskõnedega esinesid Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse projekti juht Reelika Vaabel, Kehtna vallavanem Tanel Viks ja RAEK-i tegevjuht Janek Kadarik.

Aasta teo tiitli pälvis Teenuse piirkonna kogukonna raamat „Jõeäärseid jutud“. Raamat käsitleb Teenuse piirkonna külade ajalugu. Raamatus leiavad kajastust piirkonna 9 küla kogukondlikud lood. 1300-leheküljelises raamatus on 1500 fotot ja 250 lugu. Raamat kaalub üle kolme kilo. Raamatu koostaja on Maris Leemets.

Žüriisse kuulusid Janek Kadarik (RAEK), Leanyka Leisson (vabakond ja 2022. a laureaat), Andra Liibek (Raplamaa Partnerluskogu), Gert Viljard (ROL), Inge Põlma (Raplamaa Sõnumid), Rita Triinu Peussa (Eesti Kultuurkapitali Raplamaa ekspertgrupp) ja Siiri Tamm (ettevõtja).

Aare Hindremäe

Kehtna vallaga seotud "Raplamaa aasta tegu 2023" nominendid. Vasakult: Raul Mölder (MTÜ Lumider), Aare Hindremäe, Kaisa Vahtmäe, Aare Leinberg ja Artur Ojasalu. Fotolt puudub Jüri Lehtmets. Kehtna vallaga seotud nominentide tutvustused lk 7.

Foto: JOONAS KREUZ

Kehtna valla teenetemärgi kavaler on kindralmajor Manivald Kasepõld

Manivald Kasepõld on sündinud 1952. aastal, üles kasvanud ja koolis käinud Raplas.

Ajateenistuse läbis ta raketiväes Severodvinski linnas, pärast sõjaväest naasmist asus ta tööle Rapla rajooni autoinspektsiooni. Soov oli ennast ametialaselt täiendada ning ta lõpetas töö kõrvalt kaugõppes Nõmme miilitsaerikooli nooremleitnandi auastmes ja juristi erialal.

1991. aastal oli Manivald karjääriradepil tõusnud Rapla rajooni autoinspektsiooni jaoskonna ülemaks majori auastmes. Samal aastal moodustati Politseiamet ning ta jätkas välipolitsei komissari ametis. Tööülesannete hulka kuulus patrullteenistuse, piirkonna konstaablite ja arestimaja töö juhtimine.

Oma kõige tõsisema valiku tegi ta 1989. aasta novembris-detsembris, kui liitus Tarapita rakendusspordiklubide

„ketti“ kuuluva Rapla haruga, mille kaugem siht oli taastada Kaitseliit. Ta otsis üles vastavad inimesed ja ta valiti seda juhtima. 1989-90 hakkas ta käima kohalikes majandites, ettevõtetes ja asutustes tutvustamas taasloodava Kaitseliidu põhimõtteid ning julgustas inimesi osalema organisatsiooni taastamisel.

17. veebruaril 1990 toimuski Järvakandi Kultuurihallis Kaitseliidu taas asutamine toonase Rapla maavolikogu esimehe Tõnu Saare, Kalle Elleri ja tema eestvedamisel. Sellel sündmusel osales noore poisina sündmuse julgustamisel ka tänane Eesti kaitsejõudude ülem kindral Martin Herem.

Manivald oli esimene Eesti eksiivalitsuse peaministri Presidendi ülesannetes Heinrich Marki poolt ametlikult kinnitatud Kaitseliidu ülem. Tema eestvedamisel osalesid Kehtna piirkonna kaitseliit-

Kehtna valla teenetemärgi kavaler kindralmajor Manivald Kasepõld ja KL Rapla Maleva pealik major Indrek Jürgenson pärast tunnustuste kättesaamist.

Foto: JOONAS KREUZ

lased 5. mail 1990 Toompea kaitse ja 2. septembril 1990 õppusel „Riigipiir 1990“, mille käigus paigaldati piiripostid endise Eesti Vabariigi piirile Komarovka külas. 20. augustil 1991. aastal juhtis ta teletorni ja raadiomaja kaitse osalenud

Rapla piirkonna kaitseliitlasi. Ta oli esimene KL Rapla Maleva pealik, 1990-1992 oli ta KL Harju Maleva ja Eesti Kaitseliidu ülem. Praegu osaleb ta aktiivselt Eesti Vabadusvõitlejate Liidu ja Eesti Eruohvitseride Kogu töös.

Järvakandi õpilaste keemiaõpinguid toetab O-I Estonia AS.

Foto: HEIVI ÄÄRMA

Lk 8

Lood Kehtna valla nimelistest pinkidest 3. detsembril 2022 avati Lelle alevikus viis ajaloolist pinki, mis tutvustavad Lelle ajalugu. Kellele need on pühendatud ja kes need pingid paigaldas ning kelle idee see oli, sellest saate lugeda lk 5.

Foto: AARE HINDREMÄE

Liisimari Randjärv ja Saima Randjärv

Kehtna Kunstide Kooli kunstiõpetajate näitus Tallinna Huvikeskus Kullo Lastegaleriis

Tallinna Huvikeskus Kullo Lastegalerii tähistas käesoleval sügisel oma 40. sünnipäeva. Sel puhul avati ise kunsti loovate kunstiõpetajate näitus "KÕIK ON HÄSTI". Näitusele saabus 68 kunstiõpetaja looming. Avamisel viis Maria-Kristiina Ulas läbi töötoa põnevatest kunstivahenditest. Näitusel on esindatud erinevad kunstitehnikad ja stiilid. Kehtna Kunstide Koolist on näitusel esindatud kõigi kunstiõpetajate tööd - Saima Randjärv, Liisimari Randjärv, Piret Uibotalu ja Keiu Kuresaar.

Pildigalerii: <https://www.facebook.com/media/set?vanity=Lastegalerii&set=a.868522675066332>

Maiu Kell-Kangur,
Kehtna Kunstide Kooli direktor

Tootmise tootmismaa detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine

Kehtna Vallavolikogu kehtestas 19.02.2020 otsusega nr 147 Kehtna valla Järvakandi alevi Tootmise tootmismaa detailplaneeringu. Tootmise maaüksuse omanik esitas taotluse tunnistada Tootmise tootmismaa detailplaneeringu osaliselt kehtetuks Roheluse maaüksuse (katastritunnus 29301:001:0260, üldkasutatav maa 100%) osas. Huvitatud isikul on soov muuta Roheluse maaüksus vastavalt kehtivale Kehtna valla üldplaneeringule tootmismaks ning võtta see kasutusele laoplatsina.

Roheluse maaüksus on haljasala maa, mis jääb tootmismaa alade vahele, seetõttu puudub sellel rekreatiivne väärtus. Arvestades, et Tootmise tootmismaa detailplaneeringu põhieesmärk on luua tingimused ettevõtluse laiendamiseks Järvakandi tööstusparagi piirkonnas, ei avalda haljasala maa muutmine tootmismaks negatiivset mõju detailplaneeringu tervikliku lahenduse elluviimisel. Detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine ei põhjusta puudutatud isikutele negatiivseid mõjutusi ega riiva kolmandate isikute õigusi ega huviseid. Detailplaneeringu osaline kehtetukstunnistamine võimaldab detailplaneeringu terviklahendust jätkuvalt ellu viia ega muuda detailplaneeringut olemuslikult. Planeerimisseaduse § 140 lõike 2 kohaselt võib detailplaneeringu tunnistada osaliselt kehtetuks, kui on tagatud planeeringu terviklahenduse elluviimine pärast detailplaneeringu osalist kehtetuks tunnistamist.

Kehtna Vallavalitsus on algatanud Tootmise tootmismaa detailplaneeringu osalise kehtetuks tunnistamise ja koostanud detailplaneeringu osalise kehtetuks tunnistamise otsuse eelnõu. Otsuse eelnõu ja materjalid on Kehtna valla veebilehel <https://kehtna.ee/tootmise>.

Kehtna Vallavolikogu algatas 18.10.2023 istungil otsusega nr 1-2/119 detailplaneeringu Hiie taastuvenienergia parki kavandamiseks ning planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise koos vajalike uuringute teostamisega.

Detailplaneeringu eesmärk on kavandada ja rajada Kehtna üldplaneeringuga (kehtestatud 20.06.2023 otsusega nr 1-2/91) ettenähtud perspektiivsele tuuleenergia alale T4 „Hiie taastuvenienergia park“ (tuuleenergia, päikesepark ning elektrienergiasalvesti). Planeeringuga muudetakse maakasutuse sihtotstarbeid, sh vajadusel moodustatakse eraldi krundid ning määratakse ehitusõigus tuulikute, päikeseparki ja energiasalvesti rajamiseks, lahendatakse kruntidele juurdepääsud, teed, tehnovõrkude paigutus ning heakorra küsimused. Lisaks määratakse kitsendustega alad ja vajadus maa avalikku kasutusse võtmiseks või servituutide seadmiseks.

Detailplaneeringu ala suurus on orienteeruvalt 612 ha ja hõlmab kogu T4 tuuleenergia arenguala ning alasse jäävaid katastriüksuseid, detailplaneeringu koostamise protsessi käigus võib planeeringuala tuuleparki tehnovõrkude rajamise eesmärgil laiendada.

Detailplaneering on Kehtna valla üldplaneeringuga sätestatud maakasutuse sihtotstarvet muutev.

Detailplaneering on aluseks olulise keskkonnamõjuga tegevusele ning planeeringu koostamisel viiakse läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine koos vajalike uuringutega.

Detailplaneeringu algatamise otsuse ja materjalidega on võimalik tutvuda Kehtna valla kodulehel <https://kehtna.ee/hiie-taastuvenienergia-park>.

Väljaandja: Kehtna Vallavalitsus
(Pargi 2, Kehtna 79001)

Toimetaja: Aare Hindremäe, e-post
vallavaatleja@gmail.com.

Tootja: Kredor OÜ

Tehniline teostus: Nädaline OÜ.
Trükk: AS Printall. Tiraaž 2800

Toimetusel on õigus lugusid toimetada ja lühendada

Detsembrikuu lehe materjale ootab toimetis 11. detsembriks

Valla leht internetis <https://kehtna.ee/valla-vaatleja>

www.facebook.com/kehtnavald

Kehtna Vallavolikogu

Kehtna Vallavolikogu istung oli Kehtna vallamajas. Toimus YouTube'i ülekanne Kehtna Vallavalitsuse kanalil (ülekanne on järelvaadatav 12 kuud).

Istungil osales 19 volikogu liiget: Katrin Anto, Kristo Kaaring, Enar Karuoja, Marko Matson, Lauri Mölder, Piret Priivits, Illar Olesk, Siim Riisenberg, Tõnis Blank, Villy Vörk, Katrin Velleste, Leaanyka Leisson, Kalju Kalda, Mait Järvi, Allar Läll, Angelyca Vaerand, Mikk Meinberg, Riina Tomingas, Eno Hermann.

1. Raplamaa

Mälukeskuse ülevaade

Kaja Kivisaar andis ülevaate Raplamaa Mälukeskuse tegevustest ning Kehtna valla kohta leiduvatest materjalidest.

Volikogu võttis info teadmiseks.

2. Ülevaate andmine Paluküla puhke- ja spordikeskuse arendamisest

Raul Mölder andis ülevaate Paluküla puhke- ja spordikeskuse arendamisest.

Toimus arutelu ja ettekandja vastas küsimustele.

Volikogu võttis info teadmiseks.

3. Kehtna valla 2023. a lisaelarve

Marika Ojaperv andis ülevaate Kehtna valla 2023. a lisaelarvest.

Küsimusi ei esitatud.

Määrus kehtestati poolthälteenamusega.

4. Kehtna Vallavolikogu 22.03.2023 otsuse nr 1-2/76 "Laenu võtmine" muutmine

Marika Ojaperv andis ülevaate laenu võtmise otsuse muutmise seoses investeerimistegevuste muutumisega.

Küsimusi ei esitatud.

Otsus kehtestati poolthälteenamusega.

5. Arvamuse andmine geoloogilise uuringu loa taotlusele / Ahekõnnu V uuringuruum

Mario Piirmets andis ülevaate

Verston OÜ uuringu loa taotlusest Ahekõnnu V uuringuruumi teenindusalal pindalaga 24,93 ha, mis asub Rapla maakonnas Kehtna vallas Vastja ja Haakla külas maaüksustel Karjatse ja Sinkle, mis kuuluvad eraomandisse. Mario Piirmets selgitas, et tegemist on tarbevaru uuringuga ning uuritava maavara nimetus on ehitus- ja täiteliiv ning ehitus- ja täitekruus ning uuritava maavara võimalikud kasutusvaldkonnad on ehitus ja teedeehitus.

Küsimusi ei esitatud.

Otsus kehtestati poolthälteenamusega.

6. Vallavara osaline võõrandamine / Vindi 2, Lelle

Ene Sulg andis ülevaate vallavara osalise võõrandamise eelnõust. Ene Sulg esitas ettepaneku võõrandada taotlejale Vindi 2 (190 m²) maatükk samadel tingimustel, millega võõrandati teine vallale kuuluva Vindi maaüksuse osa.

Küsimusi ei esitatud.

Otsus kehtestati poolthälteenamusega.

7. Rail Baltica Järvakandi jaama detailplaneeringu vastuvõtmine

Hans-Jürgen Schumann selgitas, et detailplaneeringu eesmärk on sätestada kohaliku raudteepaigutuse ja sellega seotud taristu rajamise tingimused.

Ettekandja vastas küsimustele.

Otsus kehtestati poolthälteenamusega.

8. Kehtna Vallavolikogu 23.03.2016 otsuse nr 94 „Maaüksuse kasutusse andmine“ kehtetuks tunnistamine

Hans-Jürgen Schumann andis ülevaate otsuse kehtetuks tunnistamisest seoses MTÜ Arendusselts Koduaseme esitatud avaldusega kasutusõiguse lõpetamiseks.

Otsus kehtestati poolthälteenamusega.

9. Kehtna valla noortekeskuste tegevuse ümberkorraldamine

Killu Sika andis ülevaate Kehtna valla noortekeskuste ühendamise otsuse eelnõust. Killu Sika selgitas, et eesmärk on noortekeskustes noorsootöö kvaliteedi tõstmine ja ühtlustamine, ühine personal ning meeskonnatöö arendamine nende vahel.

Otsus kehtestati poolthälteenamusega.

10. Koolieelse lasteasutuse muude kulude osaline katmine

Rynaldo Puusep andis ülevaate lasteaiade kohatasu suuruse kujunemise põhimõtetest. Rynaldo Puusep selgitas, et Kehtna vallavalitsus on seisukohal siduda kohatasu summa palga alammääraga. Rynaldo Puusep selgitas, et eelnõus nimetatud summad on kooskõlastatud lasteasutuste juhtidega ning hooldekogudega. Rynaldo Puusep selgitas, et Kehtna Lasteaias Siler on kohatasu ujumisvõimaluse tõttu 6% kehtivast miinimumpalga alammäärast, teistes valla lasteasutades 5%.

Rynaldo Puusep lisas, et Kehtna vallas on maakonna kõige madalamad kohatasu määrad ning ühed madalamad ka kogu Eesti lõikes.

Ettekandja vastas küsimustele. Määrus kehtestati poolthälteenamusega.

11. Kehtna Vallavolikogu 19. oktoobri 2022 otsuse nr 1-2/55 „Kehtna Kunstide Kooli õppetasude kinnitamine“ kehtetuks tunnistamine

Rynaldo Puusep selgitas, et Kehtna Kunstide Kooli õppetasude kehtestamine on vallavalitsuse pädevuses ning vallavalitsus kehtestab uued õppetasud 1. jaanuarist 2024.

Otsus kehtestati poolthälteenamusega.

12. Haridus- ja kultuuritöökomisjoni koosseisu kinnitamine

Leaanyka Leisson andis ülevaate haridus- ja kultuuritöökomisjoni koosseisust. Leaanyka Leisson selgitas, et komisjoni uued liikmed on Allar Läll, Kristo Kaaring ja Evelin Iva-

nov.

Küsimusi ei esitatud.

Otsus kehtestati poolthälteenamusega.

13. Muud küsimused

1. Volikogu esimees andis ülevaate olulisematest kuupäevadest lähikuudel.

* Volikogu istungid lähikuudel

19.12 volikogu (eestseisus 11.12)

24.01 volikogu (eestseisus 16.01)

28.02 volikogu (eestseisus 20.02)

20.03 volikogu (eestseisus 12.03)

* **28.11 vestlusõhtu Järvakandi kogukonnaga** „Kogukonna roll kohalikus omavalitsuses“ Järvakandi Kultuurihallis 28. novembril 2023 kell 18-20.

* **30.11** kutsus Regionaal- ja Põllumajandusministeerium **Pärnu ja Rapla maakonna maavarade teemaplaneeringu kaasamiseks osalejad**, kus planeeringu meeskond tutvustab maavarade planeerimise põhimõtteid ja ootab tagasisidet. Kehtna vallas toimub kohtumine ja avalik arutelu 30.11 kell 18.30 Valtu Seltsimajas.

* **4.12** eelarve- ja arengukomisjoni laiendatud koosolek Kehtna vallamajas kell 17-19 (osalema on oodatud kõik komisjonid).

* **4.12** vestlusõhtu Kehtna kogukonnaga „Kogukonna roll kohalikus omavalitsuses“ Kehtna Raamatukogus.

* **4.01.2024 kl 18** vestlusõhtu **Eidapere kogukonnaga** „Kogukonna roll kohalikus omavalitsuses“ Eidapere Kultuurikeskuses.

* **Volikogu väljasõit Riigikogusse 30.01.2024.**

Järgmine volikogu istung toimub 19. detsembril Valtu Seltsimajas.

Huvilised saavad tutvuda detailsemate dokumentidega kodulehel www.kehtna.ee ja järelvaadata 22.11.2023 volikogu istungit Kehtna Vallavalitsuse YouTube'i kanalil.

Triin Tarre,
volikogu sekretär

PILTUUDIS

Alates 30. oktoobrist on meie koolimaja ees uus katusega rattamaja. Suured tänud Eduard Odinsile ja SDE-le, kelle katuseraha eest rattamaja soetatud sai. Tänu ka Tõnis Blankile ja Katrin Vellestele, kes oskasid katuserahal just meie kooli üles leida. Ja kõige lõpuks tänud Rynaldo Puusepale ja Andi Liblikmanile, kelle viimaste nädalate järjekindla nõudlikkuse abil rattamaja ka füüsiliselt kooli ette jõudis.

Foto: AARE HINDREMÄE

Kehtna valla väljakutsed tormilises tegevuskeskkonnas

Kehtna Vallavalitsus viis hiljuti läbi mikrouuringu, et saada teada, mida vallakodanikud arvavad vallavalitsuse kommunikatsiooni-tegevusest.

Kokkuvõttes tõdeme positiivselt, et valdav enamik Kehtna valla elanikke on info kättesaadavusega väga rahul. Kõige informatiivsem infoallikas on Valla Vaatleja. Viimase tõttu on mõistlik, et vallajuhi jagavad aeg-ajalt informatsiooni omavalitsuse toimimise kohta pikemate arutluskäikude kaudu. Kehtna vallas on väga palju positiivset, kuid kuna tormiline aeg tabab meie hallatavaid asutusi ja nendes töötavaid inimesi vahetult, on paslik sel korral rääkida ees seisvatest väljakutsetest.

Riigikontrolör on öelnud 2020. aastal, et „oleme Eestis jõudnud aega, kus tuleks ausalt inimestele tunnistada: kõikjal riigis harjumuspäraselt, ühetaoliselt ja ühtlase kvaliteediga avalike teenuste pakkumine käib meile üle jõu. Ühetaolist kättesaadavust ei ole juba ammu võimalik tagada. Selle põhjus ei ole mitte ainult raha, vaid ka inimeste puudus. Täitmata ametikohtade arv võmetähtsusega erialadel kasvab. Inimesi, kes võiksid neid töökohti täita, ei paista ka kusagilt tulevat.

Sellest reaalsusest hoolimata deklareeritakse lugematutes heakskiidetud või menetletavates strateegiadokumentides järjekindlalt ja lennukalt, et avalikke teenuseid osutatakse ka edaspidi ühetaolise kvaliteediga ja need on kättesaadavad sõltumata elukohast. Selline reaalsuskauge ettekujutus ei too paraku vajalikke ümberkorraldusi ja uudeid lahendusi lähemale.“

Riigikontrolör ennustas „maailmalõppu“ enne seda, kui Eesti inimeste teadvusesse kangustus koroona-, julgeoleku-, energia-, poliitika- ja finantskriis, mis muudab olukorra veel keerulisemaks. Kümnekonna aasta pärast on paljudes piirkondades tõenäolisem kohata karu või hunt, kui näiteks inimest, kes kvalifitseeruks lastekaitse spetsialistiks, õpetajaks või perearstiks.

Keskvalitsus on delegerinud kohalikele omavalitsustele aina enam ülesandeid, kuid eraldanud ebapiisavalt vahendeid kohustuste täitmiseks (nt hooldereform). Omavalitsuste vabade vahendite osakaal järjepidevalt väheneb, aga inimeste ootused avalikele teenustele muutuvad aina kõrgemaks. Sellest tulenevalt on järgmisel aastal Kehtna Vallavalitsusel kolm suuremat väljakutset.

Konkurentsivõimelise töötasu tagamine

Kehtna Vallavalitsuse üldine finantsolukord on väga hea, küll aga on tabanud meid ootamatud poliitilised otsused keskvalitsuse tasandilt, milleks poleks kuidagi saanud valmistuda.

Kõige parem näide on töötasu alammäär ehk alampalga hüppeline kasv. Sotsiaaldemokraatide valimislubaduse kohaselt „õiglase palk on elementaarne inimväärlikus ja õiglase vastus tohutule hinnatõusule“. Poliitilisele loosungile on raske vastu vaielda, kuid kogu lugupidamise juures, väikestes valdades tähendab see koondamislainet. Tööandjate keskkliidu hinnangul ei ole see erasektori probleem, sest kokku töötab alampalgaga 2-3 protsenti kõikidest töötajatest.

Väikevallas võib numbri korrutada mitmeka. Töötasu alammäär tõuseb järgmisel aastal 95 eurot, kuid kõikide teenistujate peale kokku tähendab see omavalitsusele sadadesse tuhandetesse ulatuvat töjõukulude kasvu. Koalitsioonilepe lubab 2027. aastaks töötasu alammääraks 1200 eurot, kuid tänast tempot arvestades on realistlik 1050-1100.

Ilma põhimõttelisi otsuseid langetamata jõuame kolme-nelja aasta pärast olukorda, kus meie noorsootöötajad, noortekeskuste juhid, majandusjuhid, kultuuritöötajad, raamatukoguhoidjad, koolikokad jt teenivad töötasu alammäärast või natukene üle selle.

Paraku peavad paljud asutused leidma personalikuludest kokkuvõttekohti, sest vastasel juhul leiame ennast kolme aasta pärast olukorrast, kus näiteks majandustöötajal (administraatorid, olmetöötajad, majahoidjad) on tõusnud töötasu peaaegu 300 eurot, kuid valla võimekus samal ajaperioodil tõsta oma kooli- ja lasteaiajuhtide, sotsiaalpedagoogide, eripedagoogide, õppejuhtide ja tugispetsialistide töötasu ainult 90-120 eurot. Käibemaksumäär ja euribori tõusust pole mõtet kõneldagi.

Huvihariduse ja huvitegevuse tagamine

Vallavalitsus on käesoleval aastal väga ulatuslikult reforminud huvihariduse ja huvitegevuse rahastamise põhimõtteid. Toetuste eraldamine eraisikutele on muutunud tugevalt vajaduspõhiseks ja toetuste eraldamine teenusepakkujatele toimub läbi konkurentsipõhise

taotlusvooru. Keskvalitsus eraldab kohalikele omavalitsustele huvitegevuse ja huvihariduse korraldamiseks toetust, kuid viimase kahe aasta jooksul on toetusfondi maht vähenenud 62%. Möödunud kolmel aastal oli valla võimalik kasutada üle 500 000 euro, kuid järgmisel kolmel on see summa tõenäoliselt kuni 250 000. Hoolimata vähenevast eelarvest ja kahanevast personalihulgast, on inimestel õigustatud ootus järjest parematele teenustele, kuid nii nagu ütles riigikontrolör, peame ka meie ausalt tõdema, et see ei ole lõpuni võimalik.

Täna analüüsib Kehtna Vallavalitsus koostöös Kehtna Kunstide Kooli hoolikoguga meie ainsa huvikooli tulevikku. Viimase viie aasta jooksul on õpilaste arv jäänud samaks, kuid kooli püsikulu kasvanud üle 100 000 euro (44,5%), Järvakandi filiaali puhul on kulu kasvanud lausa 67%.

Soovitan inimestel hetkeks silmad sulgeda ja kujutada ette graafikut, kus õpilaste arv on jäänud samaks, kulud kasvavad poole võrra, aga ka tulud kahanevad poole võrra. Eeltoodu teeb kindlasti Kehtna Kunstide Kooli koolipere murelikuks, kuid soovin seda kohe ka maandada. Kehtna Kunstide Koolis tehakse suurepäraselt tööd, seda nii Kehtnas kui ka Järvakandis. Süsteemi ei saa vaadata mustalt ja valgelt, ühtede ja nullidega.

Kõige kulukam on näiteks klaasikunsti arendamine, kuid klaasikunst on Kehtna valla üks sümboliteid, millest keegi tõenäoliselt loobuda ei kavatse. Ressursse peab leidma süsteemist tervikuna, mitte sealt, kus mure esmapilgul kõige kiiremini välja võib paista.

Haridusvõrgu korrastamine

Vallavolinik pöördus vallavalitsuse poole ja palus analüüsida riikliku haridusrahastuse jaotamist valla nelja kooli vahel vastavalt õpilaste arvule*: Valtu Põhikool (175*), Kehtna Põhikool (165*), Järvakandi Kool (99*) ja Eidapere Kool (46*). Nimelt riik eraldab raha valla kõikidele õpilastele ning omavalitsus otsustab, kuidas vahendeid asutuste vahel jagada. Käesoleva aasta eelarvega rahastatakse Valtu Põhikooli 209 821 € võrra vähem kui Kehtna Põhikooli (st 27,4%). Valtu Põhikooli ja Järvakandi Kooli eelarve on sisuliselt sama, hoolimata õpilaste arvu ligi kahekordsest vahet.

Juhul, kui KOV jagaks eelarve asutuste vahel vastavalt nende õpilaste arvule,

oleks Valtu Põhikooli eelarve senisest 266 044 € suurem kui täna. Viimane number on muidugi väga meelevaldne tõlgendus, kuna omavalitsuses ei ole võimalik raha eraldada ainult vastavalt õpilaste arvule. Kaks väiksemat kooli ei saaks selliselt üldse eksisteerida.

Solidaarsus on vältimatu, aga ka solidaarsusel peab oma tasakaal olema. Vähesel määral mõjutab eelarvet hariduslike erivajadustega õpilaste osakaal, kuid väike osakaal n-õ suurt pilti ei mõjuta. Küll aga panevad rahalised proportsioonid paika kõik selle, mida, kuidas, mis mahus ja mis moodi koolides korraldatakse. Kõik muu on peenhäälestus.

Valtu koolipere võib suunata teravad pilgud Kehtna Põhikooli poole, kuid viimastel on samuti õige tähelepanek võtta – nemad ei ole olukorras süüdi, vaadake parem omavalitsuse otsa, kes õigel ajal koolivõrku ei reforminud.

Täna jõuame ringiga tagasi kohta, kus omavalitsus oli aasta alguses, kui vallavanem Tanel Viks tõi Eidapere Kooli ja haridusvõrgu jätkusuutlikkuse probleemi lauale, mis tekitas omajagu poleemikat.

Tänaseks on tekkinud tugev riigi surve ning HTM on loonud toetusmeetme kuueklassiliste koolide pidamiseks. Keskvalitsuse surve ja toetusmeetme toel on tõenäosus, et volikogu võib muutunud asjaolude kontekstis jõuda kompromissile. Eidapere Kool säiliks Järvakandi Kooli õppekohana kuueklassilisena, aga see arutelu on lähikuudel ees.

Küll aga ütles vallavanem aasta tagasi selgelt, et ilma selle otsuseta satume olukorda, kus õige varsti on vaja personali- ja majanduskuludid kärpida kõikides teistes asutustes, ennekõike kannatavad teised koolid. Täna on see hetk käes koolides, lasteaedades, raamatukogudes ja kultuurimajades. Valusad valikud, aga meie endi hiljutiste valikute vili.

Kindlasti on tekkinud igal direktoril, õpetajal ja lapsevanemal küsimusi, millest üks olulisem – mida nüüd vallavanem ja abivallavanem kavatsevad teha tuumküsimusega, mis mõjutab eranditult peaaegu igat Kehtna valla perekonda. Aus vastus on, et meie ei saa sellele vastata, sest meie ei kandideerinud valimistel.

Vallavanem on ennast kirjeldanud valla tegevjuhina, abivallavanema ametikohta võiks siis kirjeldada juhtiv-analüütikuna. Poliitikud otsustavad, kuhu suunas laeva tüürida, ametnike roll on tellimust täita. Kodanike roll

on ennast meelde tuletada volinikele nii valimiste ajal kui ka nende vahelisel perioodil.

Kokkuvõte

Kehtna valda on juhitud pikas perspektiivis väga tugevalt, tehtud on õigeid otsuseid. Regionaalministeeriumi finantsolukorra indeksi kohaselt on Kehtna vald 13. kõige tugevama finantsolukorraga omavalitsus. Kehtna valla on kogu Raplamaa kõige tugevam finantsüsteem. Kehtna vald kindlasti ei ole „ämbrisse astunud“, lihtsalt tuleb ausalt tõdeda – käes on keeruline aeg, aga naaberitell on veel keerulisem.

Kehtna vald on ehitatud üles suurepärase haridus-, kultuuri- ja sotsiaalsüsteemi, mis on paljudele eeskujuks. Süsteemi ainus viga seisneb faktis, et ideaalset süsteemi on väga kallis üleväl pidada. Süsteem, mis meid siia on toonud, ei vii meid enam edasi. Sellise süsteemi disaini ei saa muidugi kellelegi ette heita, sest keegi ei saanud ette ennustada stsenaariumit, kus korraga realiseerub mitu ennenägematut sündmust. Majandus jalutas trepist ülesse, et nüüd liftiga alla sõita.

Artikkel on küll sõnastatud mureliku noodiga, kuid tegelikult ei ole muretsemiseks liialt põhjust. Kehtna vald on Eesti ühe kõige tugevama finantsüsteemiga ning ainult seetõttu, et Kehtna valla eestvedajad on alati endalt palju nõudnud, soovides kujundada Eesti kõige võimekamat omavalitsust. Vaatama peab kaugele ette, kaardistama kõik võimalikud tumedad vaatused ning siis tegema õigel ajal otsuseid, et hiljem tegevuskeskkond meie eest ei otsustaks. Täna saan öelda, et selle ülesandega tuleb vallavalitsus, volikogu ja kogukond hästi toime. Aitäh!

Rynaldo Puusep,
Kehtna valla abivallavanem

TERVISE TESTIMINE JÄRVAKANDIS

Järvakandi Kultuurihallis 12.12.2023 kell 12.00-19.00 tervisenäitude testimine bioresonantsmeetodiga, nõuanded keha puhastamiseks ja taastamiseks.

Bioresonants on inimkeha elektro-magnetvõnked, mida saab mõõta ja analüüsida. Meetod on tervisele ohutu.

Mida see annab?

- Analüüs kehaorganite seisundite kõrvalekaltest.
- Võimaldab ennetada tervisehäirete väljakujunemist.
- Leiab kehas puuduvad vitamiinid ja mineraalained.
- Leiab kehasse kogunenud jääkained,

toksiinid, raskmetallid ja ohustavad allergenid.

- Bioresonantsmeetod ei ole vahend meditsiinilise diagnoosi saamiseks, võib anda alusinfot arstiviisi vajadusest.
- Meetodi info põhjal saab keha puhastada, tasakaalustada ja taastada.
- Võimalik soetada keha tervist ja puhastust toetavaid tooteid.

Testimiseks vajalik eelregistreerimine:

mobiil (+372) 529 4254, Epp Luisk, toitumisnõustaja
Testimise tasu sularahas 35 €,
seansi pikkus 40 min, tooteid saab soetada ka kaardimaksega.

KEHTNA VALLAVALITSUSE KORRALDUS Kehtna, 19. oktoober 2023 nr 352

Mittetulundustegevuse taotluste menetlemiseks komisjoni liikmete kinnitamine

Võttes aluseks Kehtna Vallavolikogu 24. mai 2023. a määruse nr 27 "Mittetulundustegevuseks toetuste andmise kord" § 4 lõike 1 ning valla arendusjuhi Varri Väli ettepanekud ning kuulunud ära vallavalitsuse liikmete arvamused,

Kehtna Vallavalitsus annab välja korralduse
1. Kinnitada Kehtna valla eelarvest mittetulundustegevuseks toetuse andmise korra raames

taotlusi menetlev komisjon koosseisus:
Varri Väli - komisjoni esimees
Tõnis Blank
Mait Järvik
Katrin Kuum
Seily Sögel-Raid
Riina Tomingas
Kaisa Vahtmäe

2. Tunnistada kehtetuks Kehtna Vallavalitsuse 14.04.2015 korraldus nr 111 ning selle korralduse muutmise õigusaktid 18.05.2017 korraldus nr 129 ja 07.04.2018 korraldus nr 97.

3. Korraldus jõustub teatavastegemistest.

Valla eakad kohtusid Valtu Seltsimajas

24. oktoobril kohtusid Kehtna valla eri paikade eakad Valtu Seltsimajas. Peolauda kogunes ligi 90 seniiori.

Kohale tulnud tervitas valla volikogu esimees Katrin Anto. Üllatusesinejad olid Katrin Anto, Piret Priivits ja Allar Läll. Meeldivaid tantse esitasid Olga Sokk ja Helena Lasner-Ivarola Kaereperest. Külalisteks olid kutsutud tuntud muusik Lembit Saarsalu ja tema õde Lea Kuldsepp.

Proua Lea esitatud Abruka lood lõbustasid meie publikut. Suur rõõm on kiita ja tänada Lelle Rahvamaja ja sealseid esinejaid. Nemad laulsid, mängisid pilli, löid mõnusa meeleolu. Suurim tänu juhendaja Lemmi Linnasele. Sõna said ka Valtu pensionäride klubi Koduläte esindajad Anne, Aili, Elve. Valla eri paikade seniorklubidele anti üle trükis "Koduläte sõnas ja pildis".

Kuigi transport osa rahvast vara ära viis, loodan, et ikka oli tore kokku saada ning maitsta ja kiita Liina Kuusemäe valmistatud suupisteid. "Nii tore, et eakad regulaarselt meil siin Kehtna vallas kokku saavad, oma igapäeva rõõme ja muresid jagavad ja mis peamine - tähistavad iga päeva vääriliselt, tihtilugu ka peoga." (Reelika Kuusemäe) Tänuõnad kõigile klubidele, aktivistidele, panustajatele, rahvamajadele, seltsimajale! Rõõmu igasse päeva meile kõigile!

Helgi Sussi

Evelin Saare - Kehtna valla maaraamatukoguhoidja 2023

Evelin Saare - Kehtna valla maaraamatukoguhoidja 2023. Foto: erakogu

Evelin Saare töötab raamatukoguhoidjana Kehtna Raamatukogus ja Keava väliteeninduspunktis nii laenutajana kui ka majahoidjana, sest maja on ahjuküttega ja haljasaala maja ümber vajab hoolsust.

Evelin on maaraamatukoguhoidja, kes töötab raamatukogu lugejatele tagasi ja tegutseb kohaliku kogukonna jaoks tulihingelise kultuurivedurina.

Evelin kolis Keavasse rohkem kui 15 aastat tagasi. Kuigi tol hetkel oli Keava raamatukogul hoidja olemas, oli ta alati üle staadioni kiiganud selle maja poole. Ta ise on kirglik lugeja ja samas unistas, et saaks seal majas töötada. Unistustel ja soovidel on kombeks täituda. Kui Keava raamatukoguhoidja asus uutele väljakutsetele, pakuti Evelinile raamatukogu Keavas üle võtta. Tol hetkel toimus Kehtna vallas ka raamatukogude reform ja Keava liideti Kehtna Raamatukoguga. Kuna senine pisut kaootiline Keava raamatukogu lahtiolek oli kaotanud palju lugejaid, nimetati Keava Kehtna Raamatukogu

väliteeninduspunktiks.

Evelin võttis oma südameasjaks lugejad vanasse Keava koolimaja tagasi tuua. Koroonajaajastu saabudes viis ta raamatuid inimestele koju, ukse taha. Keava teenindab mitte ainult Keava aleviku inimesi. Ka lähikülade elanikud saavad oma raamatu ja ajalehe-ajakirja vajadusel kätte just alevikust.

Ettevõtliku ja hakkajana on Evelin aastaid olnud ka MTÜ Keava HKS (Keava Haridus- ja Kultuuriselts) juhatuse liige ja hetkel ka Kehtna Põhikooli hoolekogu esimees. Koos kogukonnaga korraldatakse mitmeid tegevusi. Keava raamatukogu saalis näidatakse regulaarselt väärtfilme. Valla mõistes on just Keava saal kõige populaarsem ja lööb alati valla vaataja rekordi. Lisaks aitab ta kaasa Kehtna mälumängu läbiviimisel ning korraldab koos klubijuhatajaga Keava Eakate Seltsi Videvik kokusaamisi ja saadab juubilaride õnnitlused Vikerraadio saatesarja „Õnnesoovid“.

Eelmisel aastal kutsus ta ellu aga uue sündmuse RRR (Reedel Raamatukogus Räägime). Kuu ühel reedeõhtul kogunevad just keskealisemad naised, et rääkida

päevakajalistest sündmustest, loetud raamatutest, vaadatud filmidest ja teatriendustest. Alati toovad osalised tagasi ka raamatuid ja saavad vastu uusi. Evelin annab endast kõik, et raamatud oleksid inimestele alati kättesaadavad. Vajadusel tuuakse raamatud Raplast kohale ja viiakse koju. Ta teeb seda alati naeratusena näol. Ainuüksi fakt, et ta on tagasi saanud kõik lugejad, kes lahkusid, ja juurde toonud veel rohkemgi, räägib sellest, et ta on maaraamatukogu hing.

Evelin sobib raamatukoguhoidjaks väga hästi - ta on hakkaja, äärmiselt kohusetundlik, korrektne, süsteemne, uute ideede väljamõtlev ja teostaja. Alati rõõmsameelse ja huumorilembesena on Evelin hea suhtleja ning abivalmis - sellise raamatukoguhoidja poole on igal lugejal rõõm pöörduda. Evelin hindab raamatuid ja lugemist.

Varasem tunnustus: Kehtna vallavanema tänukiri „Vabatahtliku panuse eest festivali „Kino maale“ Keavasse toomise eest“.

Kehtna Valla Raamatukogu töötajad ja Seily Sögel-Raid

Mardisant on õnnepant...

Sellise pealkirjaga võiks alata iga sanditamise koolitus. Ja nii algaski ka Kehtna Põhikooli I kooliastme mardis- ja kadrikommete tutvustus. Huvijuht Anu ja klassiõpetaja Kersti olid ette valmistanud mõlema sandipere rõivad ja muu vajamineva: kotid, puuhalust nukud, ehted, raamatud, millest lugemist küsida, ja vitsad, millega "tooreks, terveks" hüüda. Läbi sai käidud kõige olulisem sanditamise kombestikust ja kindlasti tuletati lastele meelde ka seda, mida teha ei tohiks.

Kõige tähtsam on meeles pidada, et sandid käivad õnne jagamas, mitte kommi lunimas. Seda peavad meeles pidama

Mardisant on õnnepant. Kehtna Põhikooli I kooliastme mardis- ja kadrikommete tutvustus. Foto: MERIKE SAAR

nii lapsed kui ka vastu võtavad täiskasvanud. Seda proovisime ka meie õpilastele edasi anda.

Kõige rohkem elevust tekitas ilmselt see, kui lapsed said päriselt endale rõivad selga

panna ja mõned mängud, lood ja laulud läbi mängida. Aitäh, klassiõpetajad Ülle ja Merike õpilastega saali tulemast, loodan, et teil kõigil oli tore ja võib-olla sai nii mõnigi vana teadmine taas värskemaks.

Aitäh õpetaja Merikesele meie lühikoolituse nii toredalt pildile püüdmise eest! Hoiame ikka vanu kombeid elus ja õpetame lapsi neist lugu pidama. Teeme täiskasvanutena nii, et lastel oleks turvaline ja mõnus oma kodukohas neid kombeid praktiseerimas käia! Olge hoitud kõik noored ja vanad mardid-kadrid!

Kersti Mäevälja,
Kehtna Põhikooli klassiõpetaja

Sotsiaalvaldkonna tegu 2023 - Jüri Lehtmets

Jüri Lehtmets Kehtna valla 6. sünnipäeva aktuse vastuvõtul. Lehtmets pälvis tiitli "Sotsiaalvaldkonna tegu 2023" raamatu eest "Kohanemise meisterklass", osalemise eest Lelle ajaloo pinkide tekstide koostamisel ning pikaajalise töö eest erivajadustega inimeste heaolu eest seismisel.

Foto: JOONAS KREUZ

Eesti Muusikakoolide Liidu juubelikontserdid Eestis

13. novembril toimus Eesti Muusikakoolide Liidu juubelikontsertide raames Raplamaa muusikakoolide kontsert „SÕBRALT SÕBRALE“ Märjamaa Rahvamaja Ly galeriis.

Kehtna Kunstide Koolist esinesid Madli Kõrtsini kitarril (õp H. Hark), Maribel Uutmann klaveril (õp H. Saarse), trompetil Egert Toome (õp E. Rimmelgas, õp R. Tappo) ja eufoniumil Kaur Reile (õp E. Rimmelgas,

õp R. Tappo). Klaveril saatis õp Hele Saarse.

Esinesid ka Rapla Muusikakooli, Juuru E. Vilde Kooli huvikooli, Kaiu Muusikakooli, Kohila Kunstidekooli, Märjamaa Muusika- ja Kunstikooli õpilased. Kuulasime erinevaid pillilugusid klaveril, väikekandelil, trompetil, eufoniumil, klarnetil, saksofonil, flöödil, plokkflöödil, kitarril, viiulil ja vioolal. Esinesid ka flöödiõr-

kester ja plokkflöödiainsambel. Oli suurepärase sõpruskontsert! Uute kohtumisteni!

Maiu Kell-Kangur,
Kehtna Kunstide Kooli direktor

Vasakult: Egert Toome, Kaur Reino, õp Raimo Tappo, Maribel Uutmann, Maiu Kell-Kangur, Madli Kõrtsini ja õp Hele Saarse.
Foto: erakogu

Lood Kehtna valla nimelistest pinkidest

Kaks lellekat olid mõtisklenud juba mõnda aega sellest, et aleviku pilti võiksid kuuluda inimeste jaoks peatuskohad pinkide näol – mis oleksid nii praktilised kui ka kaunid. Juhtumisi tõi mõlemad sellel teemal mõtisklejad kokku üks Lelle rahvakoosolek, mille tulemusena idee konkreetsemaks ja sisulisemaks muutus. Ühelt poolt tuli soov käsitleda nii erivajadustega kui ka eakate inimeste ligipääsetavust ja teisalt luua alevisse ajaloo auks tutvustavaid peatuspunkte.

Lelles sündinud Jüri Lehtmetse idee vormuski kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste perioodil valijatega Lelles kohtudes, kui tõstatati mure, et alevi pole vanematel elanikel kuskil jalga puhata. Nii saigi lahendusena välja pakutud 6 ajaloopinki, mis sai paigutatud ühtlaselt üle alevi. See mure kõnetas ka MTÜ Meie Lelle eestvedajat Sille Valinut, kes abistas projektijuhtimisega. Varem oli Jüri Lehtmetse Jaak Juske eeskujul ja raamatule „Lelle läbi aegade“ toetudes püüdnud panna kokku Lelle alevi ajalootuuri esitluse. Tavaliselt pühendatakse pingid isikutele, aga Jüriil tekkis mõte, et võiks pinkide kaudu tutvustada ka Lelle ajaloo oluliste hoonete ajalugu. Üks pink pühendati siiski Lelle Põhikooli pikaajasele direktorile ja Lelle staadioni eest seisnud Adolf Vallerile. Üks ideed toetav asjaolu oli ka see, et Lellet läbivad Oandu–Ikla matkalised, kes ehk soovivad samuti viia end kurssi Lelle ajalooa.

Pingid telliti Kiili Betoonist ja sildid pinkidele valmistas Graveer OÜ. Pinkide paika seadmine oli omaette logistiline ülesanne. Tuli muretseda kruus aluspadja tegemiseks ja leida viis, kuidas Raplast pingid Lelle toimetada. Siin oli organiseerimisel ja teostamisel abiks Tambet Valinu koos teiste kohalikega. Pinkide pidulik avamine oli 3. detsembril, kui Margus Pillau rääkis Lelle Rahvamajas lähemalt hoonetest ja inimestest, kellele 6 ajaloopinki pühendati. Kohtumise tulemusena visati õhku ka idee Lelle ajalootundidest, kus oleks põnev edaspidi kuulata Lelle põliseid elanikke pajatamas meie kandi olulistest objektidest, sündmustest ja inimestest.

Kokku läksid 6 pinki koos paigaldusega ja muude kuludega maksma 3609,80 eurot. Raha pinkide rajamiseks saime Kohaliku Omaalgatuse Programmi „Investeeringud ja kogukonnateenuste arendamine“ taotlusvoorst ja Kehtna vallast MTÜ-de toetuste taotlemise voorst. Lisaks omaosalus projekti elluviimiseks MTÜ Meie Lelle Seltsi abiga.

Lelle raudteejaamale ja endisele postijaamale pühendatud pink.

Foto: AARE HINDREMÄE

Pingid, mis alevikku paigaldati, on kõik Lelle ajaloo oluliste objektide vahetus läheduses.

1. Koolitiigi pink paikneb kunagise koolitiigi serval vaatega Lelle Raamatukogule, Lelle kirikule ja Lelle vanale koolimajale (Viljandi maantee 46).

Lelle Püha Kolmainu kirik: 1851. aasta jaanuaris alustas tegevust tollase Liivimaa kubermangu alal Lelle Püha Kolmainu õigeuskogudus. Riia peapiiskopi eraldatud rahaga valmis 1868 juuresolev templihoone, praegune aadress: Viljandi mnt 29. Ehitusprojekti aluseks olid Liivimaa lõunapool, lätlastega asustatud piirkonnas paikneva Lõudona Ristija Johannese kiriku joonised. Praegu Eesti Apostliku Õigeusu Kiriku (Konstantinoopoli Patriarhaat) valduses.

Pastoraadi hoone: Ajutiselt tegutsenud Lelle õigeusu abikool rajati Lokutale 1854 ja kohalik luteriusu vallakool Sarapiku külla 1855. 1864 valmis siin, praeguse aadressiga Viljandi mnt 31, Hiiekõnnu õigeusu pastoraadi hoone, kus alustas 1868. aastal tööd järjepidevalt haridust andma jäänud kool, milles õppetööd esialgu ühes klassiruumis läbi viidi. 1912 jätkas kool oma tegevust tollases üle tee vastvalminud kahekorruselises hoones; pastoraat ja kogudusemaja anti 1956 uuesti koolile üle, siia rajati muuhulgas õppeotstarbelised puidu- ja metallitöökabineetid ning internaat. Aastal 1992 lõpetas internaat õpilaste vähesuse tõttu oma tegevuse, kuni Lelle kooli sulgemiseni olid hoones aga endiselt tööõpetuse ruumid.

2. Adolf Valleri pink paikneb Pärnu maantee ja Pärna tänava ristmikul, vana postkontori maja

juures väikese männi rüpes.

Adolf Valler (8.12.1925 - 28.03.2012): Selles majas elas Lelle Põhikooli direktor Adolf Valler aastatel 1976-1996. Üles kasvanud Läänemaal, põgenes ta Teise maailmasõja lõpus Saksa mobilisatsiooni eest, sõdis soomepoisina Karjala rindel ning seal naastes 1944 admiral Pitka üksuse koosseisus. Direktorina soosis ta huviringe ja sporti. Ringidest on eriliselt mainimist vääriivate hulgas tuletõrjering, mille kasvandikest kunagised õpilased vabatahtlike päästjatena muuhulgas 1999. aastal koolimaja reondi käigus valla pääsenud suure põlengu kustutamisel oluliseks abiks olid. Direktor Valler oli aleviku keskel paikneva multifunktsionaalse spordiväljaku sihikindel arendaja. Ta spordiarmastus väljendus juba õpetajate alguses 1940-ndatel Haimre koolis, kus töötas kõigepealt kehalise kasvatuuse õpetajana; omas ka agronoomiharidust, isiklikest hobidest oli veel lugemisharrastus märkimisväärne. Taasiseseisvumise eel ja ajal organiseeris Rahvarinde Lelle tugirühma tööd ning koordineeris 1989 Balti ketis osalemist. Suuresti tema ettepanekul loodi Lelle Muinsuskaitse Selts, mis meie aleviku ajaloopinkide kava teostanud MTÜ Meie Lelle Seltsi ideeline eellane on. 2004. a annetas president Arnold Rüütel Vallerile Kotkaristi V klassi teenetemärgi.

3. Staadioni pink paikneb Sputniku tänaval, maja number 18 vahetus läheduses, mis oli oluliste teenuste keskus.

Apteek ja maahaigla: Sputniku 18 praegu eravalduses olevas majas asus Teise maailmasõja järel Lelle maahaigla koos

apteegiga. Aastatel 1942-1944 oli siin olnud ka Voldemar Lõhmuse haudejaam ning Anna Lõhmuse meeste- ja naistejuuksur. 1950-ndatel paiknes hoones Huko Hiimäe organiseeritud väike raamatute laenuspunkt, kus raamatuid jagas välja sanitar Meeta Pihlak.

Staadioni ajalugu: Eesti Vabariigi loomise aegu oli selle koha peal mühklik lehmakooke täis karjamaa keset arenevat asulat, kus kohalikud erinevaid mängusid harrastasid. 1930-ndatel avastati kohalike poolt spordimängude raamat, millest leitud mitmeidki näiteid katsetama hakati; eriti populaarseks osutusid võrkpall ja jalgpall. Kauaaegse koolidirektori Adolf Valleri eestvõtmisel täiustatuna-renoveerituna kujunes sellest 1970-ndatel–1980-ndatel mitmekülgsete võimalustega staadion, mille keskel oli jalgpalliplats; lisaks 300-meetrine jooksurada, kaugshüppekast, kettaheitring ning ühes nurgas madalamale tasapinnale rajatud korvpalliväljak. 1990-ndatel soetas staadioni FC Flora, kes olemasolnud kompleksi pinnale täismõõtmetes jalgpalliväljaku rajas, seda muuhulgas siis ülejäänud sporditaristu arvelt. Kohalike spordisõprade algatusel on uus korvpalliplats ja kettaheitring tehtud. Praegu - FC Lelle koduväljak. Vastav klubi on jälle iseseisva kohaliku jalgpallielu edendamise ette võtnud, meeskonna moodustavad varasemate aastakümnete aktiivsed tegijad ning noored ühiselt. See sümbioos - isad-pojad koos, oma kodukandi eest väljas, ongi tänaseni FC Lelle kui meeskonna vaimne nurgakivi olnud.

4. Raudteejaama pink paikneb Lelle raudteejaama bussi-

peatuse vaatega Lelle raudteejaamale ja hoonete kompleksile ning hobupostijaamale.

Lelle raudteejaam: Lelle jaamahoone valmis Tallinna-Viljandi kitsarööpmelise raudteega koos aastal 1901; ehitati tüüpprojekti järgi, nii nagu ka Olustvere, Võhma, Kärü jmt samalaadsed. 1918. aastal, seoses metsaveoraudtee rajamisega Eidapereni, sai Lellest sõlmjaam. Lelle–Papiniidu–Pärnu kitsarööpmeline raudteeliin oli rongide regulaarseks liikluseks avatud alates veebruarist 1928. Aastal 1971 ehitati Pärnu jaamani juba laiarööpmeline tee. Vastava laiussega diiselrong tegi esimese reisi Tallinna ja Pärnu vahel 23.07.1971. 1974 valmis laiarööpmeline liin Lellest Viljandisse ning Lelle sai sellega täielikult laiarööpmeliseks sõlmjaamaks. Reisirong Pärnusse väljus viimast korda 8.12.2018, sellest alates on ainult kahel - Tallinna ja Viljandi - suunal väljumised. Seoses Stadler FLIRT rongide kasutuselevõtmisega aastal 2013 rajati vastavalt Euroopa standardile – kõrgus 550 mm – tänapäevast tüüpi ooteplatvormid.

Hobupostijaama asukoht: Juuresoleva hoone asukohal on kaugemas minevikus paiknenud hobupostijaam Hiiekõnnu (Lelle) – Kastna – Lungu – Kärü – Kolu – Türi teel; see maja on aegade jooksul olnud taluhäärber, hiljem muuhulgas Lelle Ühispanga residents, postkontor, Nõukogude-aegse riigimajandi ja hilisema põllumajandusühistu kontor. 1980–2008 oli siin Lelle raamatukogu, mille juhatajana on enamuse ajast töötanud Mariina Madisson. Praegu eravalduses.

5. Kasesalu pink paikneb Jaama tänaval Anton Hellmanni kasesalu serval vaatega raudteele.

Jaama pood: Jaama 2 hoones on asunud 1960-ndatel asutatud tarbijate kooperatiivi kauplus, kohalike kõnes „Jaama pood“ või „tagapood“; Nõukogude ajal mahutas ka lisaks Viljandi mnt 3 olnud invaliidide artelli ruume, võõrvõimu lõpukümnenditel tegutses selles ka kompleksitellimuste vastuvõtupunkt ja juuksur. Üle Jaama tänava paiknevas Viljandi mnt 1 majas asus aastatel 1910–1927 J. Kontaveti pagari- ja kondiitritoodete äri. Ühes teises naabruses olevas, kiviplakkidest ehitatud majas (Viljandi mnt 2), raudtee vahetus läheduses, asusid aastatel 1942–1944 Georg Liivrandi tööstuskaupade kauplus ja piimakogumise punkt. Kõik mainitud hooned on praegu eravalduses.

Endine apteegi- ja lasteaia-maja: Viljandi mnt 3, kunagine

Pelgulinna talu; varasema haldusjaotuse järgi lõuna poolt, Pärnumaalt Vändra kihelkonnast Lelle vallast Hiiekõnnu alevikust tulles esimene hoone Harju maakonnas, Rapla kihelkonnas Lalli külas. Aastast 1912 asus siin apteek. 1944. aasta sõjasuvel paiknesid siin eestlaste omakaitseüksuse ruumid. Mainitud üksuse liikmetel õnnestus takistada sakslaste katset õhkida raudteesõlm ning jahu- ja villaveski. Sõjajärgsetel aastakümnetel majutas endisest Virkuse veskist siia kolunud invaliidide artelli tootmisruume. 1969–2001 oli hoones Lelle sovhoosi juhtkonna initsiatiivil loodud, vahepeal ka ööpäevase toiminud lasteaed, mis käesoleva aastatuhande alguses koolimajaga sama katuse alla viidi. Praegu on see hoone eravalduses.

6. Virkuse pink paikneb Tööstuse ja Jaama tänava ristmikul, tööstushoone Standardi külje all.

Virkuse veski: 1909–1940 tegutses kõrvalolevas hoonekompleksis Anton Virkuse Lelle mõisalt ostetud jahu- ja villaveski, millega ühes ansambelis on ka juuresolev elumaja. 1940-ndate teisel poolel ja 1950-ndatel asus siin invaliidide artell ehk erivajadustega inimeste tööhõiveprobleemi lahendamiseks loodud ettevõtte; aastatel 1960–1998 aga Standardi mööblitsehhi, mille asukoht raudteesõlme läheduses põhjusel valiti; pärast seda, enne ja pärast aastatuhande vahetust Hagelin Textiles Company kanga- ja voodipesuladu; praegu jätkub endises katlamajahoones mööbli valmistamine osauhingus Lelle Puit.

Virkuse elumaja: Perekond Virkusele kuulunud maja. Aastatel 1934–1941 oli selle ümber nimeka aedniku Martin Hints projekti järgi rajatud aed, mis sisse kolinud Nõukogude okupantide käsilaste tegevuse tagajärjel hävis. Virkused olid alevi aktiivsed ettevõtjad ja kogukonna liikmed, neile kuulus vahetus läheduses paiknev jahu- ja villaveski. Nõukogude okupatsiooni esimesel aastal, 14.06.1941 küüditati kõik selle perekonna liikmed Tomski oblasti Tšaja rajooni. Aastast 1990 on majas Lii Trulli juuksuritöököda, korterid erinevate omanike eravalduses.

Ajaloopinkide esimeseks linnukeseks võib pidada 2018. aastal Lelle endise koolimaja parki rajatud betoonist pinki, mis oli EV 100 kogukonna kingitus Lellele tähistamiseks 150 aasta möödumist hariduselu algusest Lelle piirkonnas.

Jüri Lehtmetse
Sille Valinu

Kehtna valla 6. aastapäeva sündmus pildis

Fotod: Joonas Kreuz

vallavanem Tanel Viks ja volikogu esimees Katrin Anto

SÄDEINIMENE 2023 Asta Paeste

MAJANDUSTEGU 2023
Uuetoa talu, Heigo Heinsalu

Pildil vasakult: Piret Priivits, Allar Läll, Katrin Anto

AASTA KÜLA 2023

Ingliste küla - külavanem Kaisa Vahtmäe (vasakul)

KULTUURITEGU 2023

MTÜ Ingliste Arendusselts

TÄNUKIRI - Anne Vaarpuu (paremal)

AUKIRI - Ülle Pilliroog (vasakul)

Pildil vasakult: Ege Vonbret-Tosin, Karmen Metssalu, Maret Salumäe, Hans-Jürgen Schumann, Mario Piirmets, Villu Pihlakas, Seily Sögel-Raid, Tanel Viks, Triin Tarre, Rynaldo Puusep, Kairi Schumann, Terje Makarov, Varri Väli, Tiina Satsi, Ene Sulg.

Vabandame eelmises lehes olnud vigade ja puuduste pärast:

HARIDUSTEGU 2023 Järvakandi Kool

KULTUURITEGU 2023 MTÜ Ingliste Arendusselts

AUKIRI Ülle Pilliroog

KAUNIS KODU 2023

Raivo Rebane ja Liia Moorits Naistevalla maja, Saunakülas (vasakul)

SPORDITEGU 2023

Hannes ja Kati Kraav (keskel)

TÄNUKIRI - Arendusselts Koduaseme MTÜ, Leaanycia Leisson (paremal)

KULTUURITEGU 2023 Mariina Madisson

Pildil vasakult: Sigrid Kalle-Vainola, Tiiu Teets, Seily Sögel-Raid, Mariina Madisson, Katrin Jair, Maret Salumäe

Täiuslik klassipilt: igal tüdrukul ja poisil on ka nimi

Raplamaa mees Aare Hindremäe koostas peaaegu 600-leheküljelise Inglite piirkonna koolide ajaloo raamatu, kus paljusid pilte on kaks: originaal ja selle udusem, kuid numbrite ja nendega tähistatud õpilaste nimedega varustatud koopia.

Omalaadsete, äärmiselt palju kaaluvate koguteoste kirjastamise meistriks tõusis Kehtna valla Lau küla mees Aare Hindremäe viis aastat tagasi avaldatud raamatuga „Inglite sõnas ja pildis“. Tänavu lisandus järjekordne suurprojekt, nimeks „Inglite hariduselu sõnas ja pildis“, mida võib pidada eelmise raamatu loogiliseks järjeks.

Ometi polnud see viimane üldse nii mahukana plaanitud. Õigupoolest algas kõik esimesest raamatust üle jäänud koolipiltidest ja muust materjalist. Kogutut suunas aga innukamalt vaatama tõsiasia, et aastal 1923 ehk sada aastat tagasi avati Inglite mõisas kool. Selle tähtpäeva puhul plaaniti vilistlaste kokkutulekut ning loomulikult käis Aare Hindremäe välja ka asjakohase raamatu mõtte.

Koostaja õnneks on säilinud Inglite kooli arhiiv. Rohkelt on koosolekute protokolle, aga ka käskkirjade raamat. Samuti on alles kooli päevik, mille täitmine lõppes 1950. aastatel. Teine suur infoallikas oli ajakirjandus, kust otsitava leidmisele andis tõeliselt palju juurde digitaalarhiiv Digar. Pluss muidugi elav ajalugu – endiste õpetajate ja õpilaste suulised

ja kirjalikud mälestused.

Fotode tagakülgedest ühisvaatamiseri

Suur osa praegu Kehtna valda jääva Inglite kandi hariduslugu kajastavatest piltidest oli juba varem jõudnud Aare Hindremäe kätte, uue algatuse toel laekus fotosid lisaks. Samas sai selgeks, et paljusid neist, kes klassipildile jäädvustatud, nimepidi enam nimetada ei osata. Nii algas tohutu töö.

Jah, alles on küll õpilaste nimekirjad, aga ainuüksi sellest jäi väheks. Tegutseda asus Inglite juurtega Anu Klaasen, kellest sai raamatu nime-toimetaja. Algas aktsioon, millesse kuulusid fotode tagakülgedele kirjutatud nimede uurimine, Facebookis suguvõsaportaalis Geni tuhnimine, fotode e-kirjaga näha saatmine, aga ka nn ühisvaatamised Aare Hindremäe juures. „Selgus, et piltidel olijate kindlaks tegemine on palju tõhusam, kui vaadatakse kahe-kolmekesi, kui tekib arutelu,“ tõdes ettevõtmise algataja. Et asjad kiiremini selgeks saaks, printis Hindremäe koguni tema valduses olnud mitusada koolipilti A 4 formaadis välja ja hakkas mööda peresid käima.

Töö osutus kõigele vaatamata küllalt probleemseks. Esiteks mäletajate leidmine, teiseks mälu, kolmandaks abiellumisel muudetud perenimed. Samas – ühe pildil olijani jõutigi vaid teise abielu perenime kaudu... Aga

usin tegutsemine kandis tõesti vilja! „Sellist tähelepanu oma kunagiste koolikaaslaste vastu, mis eeldab väga suurt tööd, tuleb harva ette,“ hindab ajakirjanik Tõnis Tõnisson Raplamaa Sõnumites. „Kindlasti on „Inglite hariduselu sõnas ja pildis“ raamat, mis tõuseb oma paikkonna loost kõrgemale, tulevased Eesti hariduselu uurijad peavad sellega kindlasti arvestama.“

Põlvkondade sideme raamat

„Inglite hariduselu sõnas ja pildis“ on laiemalt võttes kuue kooli raamatu lugu. Sellesse mahuvad veidi ka Lau, Pae ja Helda külakoolid, kolhoosi kontor-klubis töötanud algkooli ja ka Inglitel spordibaasi omanud Rapla Laste ja Noorte Spordikooli lood.

Raamatu suurem haare on kaasa toonud ka selle, et sellesse mahuvad ühe suguvõsa erinevate põlvkondade koolilapsed. Ka Hindremäe ise oli juba siinsete kooliskäijate kolmas põlvkond: tema vanaisa käis Lau külakoolis, aga vanemad Inglite koolis. Tõsi, Aare enda 1971. aastal alanud koolitee nn Inglite mõisakoolis katkestas kooli sulgemine aastal 1974.

Põlvkondade side jõudis aga veelgi kaugemale. Inglitel aastatel 1992–2007 tegutsenud koolis õppisid ka Aare ja Eva Hindremäe mõlemad tütre. See polnud küll nn mõisakool, aga kohalik haridusasutus siiski!

Raamatu käsikirja koostamisel olid

Raamat „Inglite hariduselu sõnas ja pildis“ pälvis Kehtna valla haridusteo tiitli 2023.

abiks Pille Matt, Hanno Talving ja Ants Tammar. Kirjastas OÜ Rajakaar.

Ehitusala haridusega talunik ja Lau külavanim, tänavu 60-aastaseks saanud Aare Hindremäe on erilise jälje jätnud just kohaliku mälu (raamatutesse) talletamisse. Esimene suurem raamatuprojekt oli raamat oma kodukülalt - „Lau küla lood“. Lisaks on ta teinud erinevatest sündmustest üle 500 videojäädvustuse/filmi ning tuhandeid fotosid. Aastaid on ta olnud ka Kehtna Valla Vaatleja toimetaja.

Sulev Oll
Lühendatult ajalehest Maaleht,
9. november 2023

Põnev öö Järvakandi Raamatukogus

Järvakandi Raamatukogul on kena komme alustada 1.-3. klassi õpilaste sügisvaheaega vahva kirjandusliku üritusega „Õõ raamatukogus“. Seekordne üritus oli arvult juba kümnes.

Nagu nimigi reedab, teeb raamatukogus olemise eriti põnevaks see, et sinna saab ka ööseks jääda!

Juba poolest septembrist hakkasime 1. klassi õpilastega kalendris päevi lugema, et teada saada, kui mitu päeva on veel oodata jäänud... Sellist hasarti ühe ürituse ootamisel pole ammu näinud! Et tegu on suuresti ikkagi raamatutega seotud üritusega, oli minu rõõm sellise ootamise üle iseäranis suur.

20. oktoobri õhtupoolikul jõudis kauaoodatud hetk lõpuks kätte, kui osalejad said oma kompsud kokku pakkida ning sammud raamatukogu poole sättida.

Kokku sai 19 särasilmset kirjan-dushuvilist.

Nutivaba õhtut aitasid sisustada lõbusad, kuid samas ka kaasamõtlemist vajavad mängud ning tegevused. Vahepeal maiustati kõigi osalejate poolt kaasa toodud toidukraamiga, eriti hästi maitsesid aga Rita Merekivi küpsetatud minipannkoogid. Siinkohal täname Jerwencato Bistro lahket peremeest Mikku, kes spetsiaalselt

Juubelihõngulise sündmuse üllatuskülastaja Pille Matt koos maoga Järvakandi Raamatukogus.

Foto: HEIVI ÄÄRMA

pannakapanni tähtsaks õhtuks raamatukoguõõlistele lahkesti laenuks andis.

Pannkoogid söödud, kõht täis ja tuju hea, oli aeg üllatuskülastaja saabumiseks. Kohapeal oldi küll natuke mures, kuna külastaja tulevat koos madudega... Tegelikult polnud muretsemiseks põhjust, sest niipea, kui esimene uss kotist välja tuli, olid lapsed meie külalisest ja tema

madudest lummatud! Hiirvaikselt, ammulisui ja põnevusega kuulasid lapsed juubelihõngulise ürituse külalist, kes oli Pille Matt.

Kõik, kes on Pille Matt vähegi kokku puutunud, teavad, et kui Pille võtab üritust läbi viia, on see ka viimase peal hästi läbi viidud! Pille Matt on lasteaiaõpetaja, Inglite külaelu aktiivne edendaja, lastekirjanik... ja sellega pole see loetelu kindlasti

veel lõplik.

Maod, kes Pille Matt kaasas olid, olid mõistagi mängumaod, kuid kõik vahvad tegevused ja lood olid päris ehedad ja ehtsad. Kuulsime madude kohta nii mõndagi huvitavat. Saime teada sedagi, miks ja kuidas madu endale mürgihambad sai, lisaks said kõik osalejad meeldetuletuse, et madudega on võimalik üsna kenasti sõbralikult läbi saada, kui ise neid ei torgi ega saba peale ei astu.

Lugude kuulamise kõrval pakkus Pille lastele mõistagi ka aktiivsemat tegevust. Igaüks sai endale valmis meisterdada vahva ja sõbraliku paberist ussike, mis jääb toredast üritusest armsaks mälestuseks. Eriti põnev oli aga taskulampidega pimedas raamatukogus „maojahti“ pidada. Auhinnaks kiirematele „maopüüdjatele“ olid ikka ja jälle maod!

Aitäh, Pille Matt, selle ääretult toreda ja meeldejääva õhtupooliku eest! Täname Rita Merekivi ja Aita Kadakat selle laste jaoks nii olulise ürituse korraldamise eest! Jaksu ja inspiratsiooni ka järgmisteks kordadeks. Väikesed kirjandushuvilised, keda köidavad raamatud ja lugemine, ei ole aastatega õnneks vähemaks jäänud.

Heivi Äärma

Kehtna valla või vallaga seotud nominendid

Raamatu „Inglite hariduselu sõnas ja pildis“ koostamine ja väljaandmine (Aare Hindremäe, Inglite Arendusselts)

Raamat on pühendatud 100 aasta möödumisele kooli avamisest Inglite mõisas ja 155 aasta möödumisele Hõreda-Pae külakooli avamisest Inglite piirkonnas. Tegelikult on juttu kuuest koolist: kolmest külakoolist Lau, Pae ja Helda külas, lisaks mõisas töötanud üldhariduskoolist, kolhoosi kontor-klubis töötanud algkoolist ja lõpuks veel ka Rapla Laste ja Noorte Spordikoolist, mille spordibaas asus kümme aastat Inglite mõisas.

Üheskoos Inglite piirkonnale generaatori soetamine „Ole valmis – kogukondade võimestamine kriisideks valmistumisel“ projekti ja vabatahtlike annetatute toel (Kaisa Vahtmäe, Aare Leinberg, OÜ Pae Farmer)

MTÜ Inglite Arendusselts taotles „Ole valmis“ projektist maksimaalse summa 2000 €, kuid korraliku generaatori ostmiseks oli raha juurde vaja. Inglite tänuõhtul andis Raplamaa tippuhinna Rapla Redel võitnud Aare Leinberg kogu oma auhinnaraha 2500 € generaatori ostufondi. Oma õla pani alla kohalik ettevõtte Pae Farmer OÜ, kes panustas veel 2000 lisaeuroga fondi. Kogutud rahaga saigi Inglite Arendusselts oma piirkonnale korraliku generaatori, millest on suuremate elektrikatkestuste korral abi kogukonnale.

Raamatu „Kohanemise meistriklass“ väljaandmine ja pikaajaline töö erivajadustega inimeste heaolu eest seismisel (Jüri Lehtmets)

Jüri on alati olnud aktiivne kodanik ja seisnud erivajadustega inimeste õiguste eest. Sel aastal paigaldati Lelles ajalooingid, mille idee autor ja algataja oli Jüri. Ta pöörab tähelepanu sellele, kuidas iga uue projektiga saaks toetada ka puuetega inimeste elukvaliteeti ja seeläbi paremat osalemist ühiskonnas.

Järvakandi terviseradade valgustuse rajamine (MTÜ Lumider)

Järvakandi terviserada on kohaliku kogukonnale oluline ja nüüd on seal võimalik sportida, jalutada ja talvel suusatada ka pimedal ajal. Projektiga valmis liitumiskilbist alates 1,5 kilomeetri pikkune valgustatud rada, valgustatud on tervikuna ühekilomeetrine suusarada. Lisaks projekteeriti elektripaigaldis ja tehti kõik vajalikud mõõtmised.

Kohila valla liikumisaasta 2023 (Artur Ojasalu ja vabatahtlikud, Kohila Spordisõbrad)

Artur kutsus kokku vabatahtliku meeskonna, kes viis kogu aasta vältel läbi erinevaid spordiüritusi, mis tõmbasid kodust välja suure hulga inimesi. Üks mastaapsemad algatusi oli igakuine spordisõprade võistlussari Kohila vallas, kus osales 14 võistkonda, kes võistlesid 16 alal. Õhtuti korraldati liikumisõhtuid, kus oli võimalik osaleda ka sportlikult kergematel aladel, näiteks kõnnijalgpallis ja nostalgilistes mängudes. Aastaringelt korraldati erinevate spordialade tutvustusi, mille viisid läbi oma ala asjatundjad.

Raplamaa Sõnumid

Kontserdil esinevad:
Tenor Germán Gholami
Elisa Kolk
Maarja Kaplinski
Klaveril saadab:
Elina Tsertsel
Esitusele tulevad
pop-klassika lood

Vestlusõhtu „Eriti Eriline EraElu ehk EEEE“
koos kontserdiga
Järvakandi Kultuurihallis
07.12.23 kell 18:00

Elukunstnik Tiia Järvpõld avab näituse,
mis on maalitud jalgade abiga
„Armastus maalides“
Näitus jääb avatuks kuni 29.02.2024

Vestlusõhtul räägib kunstnik Tiia läbi
naerupisarate elu tõstiasjadest.

Avatud on kohvik!

Pilet 20.-

Soodus: lapsed -12a, eakad,
erivajadusega inimesed 15.-

Päkapikkudel on käed tööd täis ja järjest viivad nad
kommipakikesi meie lasteasutustesse, et jõulud
tuleksid ikka magusad.

Aitäh!

Tänavu on olnud eriline aasta nii mõneski mõttes. Saame olla uhked, et meil on suure südamega ettevõtjad. Kommipakkide sisu aitavad täita Pae Farmer OÜ ja United Loggers OÜ. Kehtna Vallavalitsus ütleb toetajatele suured tänusõnad! Teie abiga on veidi raskemal ajal jõulud ikka üks tore aeg!

Velly Türkson andis välja raamatu „Memme armastus“

Velly Türkson (sündinud 1940) on huvitava elusaatusega naine, kes pärit Raplamaalt, kuid pikemat aega elanud ka Tallinnas ja Tartus. Ta on lõpetanud omaaegse Eesti Põllumajanduse Akadeemia agronoomi-ökonomistina, töötanud muu hulgas revidendina, raamatupidajana ning pidanud kodukandis loomakasvatustalu. Kõige selle kõrvalt on ta leidnud aega teha elu kohta tähelepanekuid ning hulga lugusid kirja pannud. Tema juttude kangelannad on üksikud või keerulises suhtes naised, kes nõukogudeaegses olustikus oma eluga hakkama peavad saama. Tähtsal kohal on armastus loomade vastu ning ei puudu ka soe, leebe huumor. Nii mõnedki lood on võetud otse elust enesest: autor kirjeldab reaalseid sündmusi, isikuid ja kohti. Raplamaa, eriti Valtu kandi vanemas eas lugejal on neis kindlasti äratundmisrõõmu. Osa lugusid on varem avaldatud

Raamatu autor Velly Türkson oma raamatuga „Memme armastus“ Valtu Seltsimaja trepil.

Foto: AARE HINDREMÄE

ajakirjades Eesti Naine ja Sotsialistlik Põllumajandus ning kunagises Tartu rajoonilehes Edasi. Nüüd on ta oma lood kokku kogunud ning raamatuna välja andnud. Pealkiri „Memme armastus“ viitab ühtaegu ta enda emale, kes veel vanas eas loomapidamist maha jätta ei tahtnud, kuid samas ka temale endale. Nüüd on tema see memm, kes möödunud armastusega meenutab ja mälestusi lugejatega jagada soovib.

Spordiväljakutse võitnud O-I Estonia AS tegi Järvakandi Koolile kingituse

Käesoleva aasta juunis toimus Euroopas asuvate O-I klaasitehaste töötajate vahel põnev sportlik jõukatsumine.

Spordiväljakutses „O-I Active Team 2023“ osales töötajaid viiest O-I klaasitehasest Eestis, Poolas ja Tšehhis. Ettevõtmise eesmärk oli üksteist rohkem liikuma motiveerida ning oma CO₂ jalajälge vähendada. Lisaks ühendati sportlikud tegevused kohalike heategevuslike eesmärkide toetamisega.

Tulemused kõigi tehaste peale kokku olid muljetavaldavad:

- * Läbiti 86 246,5 kilomeetrit.
- * Sooritati 10 473 erinevat sportlikku tegevust (jalgrattasõit, jooksmine, kõndimine).
- * Põletati 2,14 miljonit kalorit.

- * Säästeti 12,2 tonni CO₂-te.

Seoses selle väljakutsega seadsid Järvakandi tehase töötajad endale eesmärgiks koguda kokku 10 000 kilomeetrit. Ettevõtlike ja sportlike inimestena sai eesmärk kenasti täidetud, pealegi kannustas neid võidu poole liikuma üks seni vaid neile teada olnud saladus...

Ja nimelt: ettevõtmisel oli lisaks tervislike ja sportlike eluviiside propageerimisele ka heategevuslik eesmärk - võidu korral soetada Järvakandi Koolile keemiaklassi spetsiaalne tõmbekapp, mis koolil pärast renoveerimist veel puudu oli. Uus tõmbekapp aitab tulevastel keemikutel ladusamalt katseid teha.

Hinnalise ning üliolulise kingituse „üleandmine“ ehk paigaldamine leidis aset 19. septembril. Tõmbekapi paigaldas AS RETENT.

Tänuilik hetk kooli keemiaklassis O-I Estonia AS esindajatega. Vasakult: tehase juht Kaido Turro, Järvakandi Kooli direktor Aet-Triin Vasnu, tehase personalijuht Helen-Ethel Moora ja Järvakandi Kooli keemiaõpetaja Meelis Tomson.

Foto: HEIVI ÄÄRMA

Ventilatsiooni paigaldas Vesaroo OÜ.

Kooli tõmbekapi tehnilised andmed: 1000x800x2080.

Tõmbekapp on valmistatud vastupidavatest materjalidest, mida kasutatakse laborimööbli valmistamisel. Kapi ülemine osa: pulbervärvitud anodeeritud alumiiniumraam; tagaseintel ja külgeintel 4 mm karastatud klaas, esiküljel 6 mm lamineeritud klaas. Kapi alaosa: 18 mm niiskuskindel puitlaastplaat kaetud Laboratory Grade kõrgsurvelaminaadiga, 2 mm ABS servakant; helehall. Ülemine töökamber: alumiiniumprofiilis 4 mm karastatud klaasist kõik neli külge. Esiaken sujuvalt kõrgsereguleeritav vastukaaludega, 6 mm kildumatu turvaklaasist.

Töötasapind: happekindel roostevaba teras AISI 316.

Alusraam: 30x30x2 mm nelikanttorust pulbervärvitud keevisraam. Valgustus: 30 W LED valgustus. Muu: IP44 valgusti lüliti ning 2x IP44 pistikupesaga. Ventilatsiooni ava: 160 mm. Äratõmme: sisaldab kanaliventilaatorit ja kiiruse regulaatorit. Tõmbekapi esiklaas avaneb 510 mm, väljatõmbe hulk on 325-500 m³/h.

Et pisutki sellest tänuilikkusest, mida me oma hinges tunneme, tagasi peegeldada, kutsusime oma armsad koostööpartnerid 16. oktoobril kooli 144. aastapäeval tänukohtumisele.

Kohtumisel osalesid tehase juht Kaido Turro, personalijuht Helen-Ethel Moora ning Kehtna valla esindajana valla ehitusspetsialist Hans-Jürgen

Schumann.

Aitäh, hea O-I Estonia AS juhtkond, et olete meie jaoks alati olemas, kui 9. klass soovib keemiatunni ajal tehases väikese tutvumistiiru teha, lisaks premeerite tänuraamatuga igal aastal oma ettevõtte töötajate lapsi, kes on kutsutud kooli parimate õppurite vastuvõtule.

Aitäh, O-I Estonia AS juhtkond ja kogu teie meeskond, et toetate nüüdsest veelgi rohkem Järvakandi Kooli õpilaste keemiaõpinguid. Uuest kingitusest saavad rõõmu tunda kümned ja kümned õpilased, kelles see loodetavasti keemia vastu tõsisemat huvi tekitab. Kooli keemiaõpetaja Meelis Tomson on väärtusliku kingituse üle väga rõõmus ning lubas, et pauku hakkab igatahes saama!

Heivi Äärma

„Siin kasvab meie jõulupuu“

Varakevadel soetas Kehtna vald suurematesse asulatesse Fraseri nuld, et neist kasvaks kümne aasta pärast kogukonna rõõmuks jõulupuu.

28. aprillil istutasime Järvakandi jõulupuu. Puu asukohaks valiti lasteaia ja kiriku vaheline ala – seal on tal küllaga valgust ja ruumi kasvamiseks.

Siit tekkis mõte lasta Järvakandi Koolil meisterdada puule silt. Tegin vastava pöördumise kooli hoolekogule.

Septembri algul valmis Järvakandi Kooli meeskonnatööna jõulupuule silt, millel seisab kiri: „Siin kasvab meie jõulupuu“.

Täna südamest suure töö tegijaid: tööõpetuse õpetaja Ants Pedaja, kunstõpetuse õpetaja Kaja Vaikre, majahoidja

Järvakandi puu. Foto: KATRIN ANTO

Vladimir Tištšenko, majandusjuhataja Heli Halliste ja Sulev Saaliste.

Tänutundega kogukonna nimel
Katrin Anto

LUMEVANGIS

Autor Peter Quilter
Lavastaja Egon Nüter
Kunstnik Riina Vanhanen
Tõlkija Hannes Villemson
Režiissõnaku Heiko Enniko
Režiissõnaku Heiko Enniko

Piret Kalda Tõnu Oja

10.12 JÄRVAKANDI KULTUURIHALL Algus kell 19

KOMIÖDIATEATER

Eesti Kunstikoolide Liidu korraldatud õppeülesannete konkurs ja auhinnareis värvikirevasse Barcelonasse

Eesti Kunstikoolide Liit korraldab igal aastal kunstiõpetajatele õppeülesannete konkursi „Valguses on kood“.

Sel aastal osalesid konkursil Kehtna Kunstide Koolist Keiu Kuresaar ja Liisimari Randjärv. Konkursile olid oodatud õppeülesanded, mille keskmes on värv kui sotsiaalne suhtlusvahend, uurimus (füüsikaline, keemiline, psühholoogiline, ajalooline jne). Konkursile laekus 27 õpetajalt 41 ülesannet. Meie koolist esitatud tööd olid Liisimari Randjärve „Helide värvi kaardistamine“ ja Keiu Kuresaare „Teeme ise värve“.

Žürii koosseisus Aapo Pukk, Anu Kalm, Kristi Kongi ja Vano Allsalu vaagis töid põhjalikult.

Tulemusena võime soovida palju õnne meie kooli õpetajale **Keiu Kuresaarele**, kelle töö „Teeme ise värve!“ sai esikoha - grand prix!

Ülekaalukalt parim töö. Hea ülesanne, ilus ja huvitav, tegema

Keiu Kuresaar Barcelonas.

Foto: erakogu

ahvatlev. Ootamatu vaatenurk teemale on väga hästi ja inspireerivalt lahendatud. Selge ja lihtne selgitus, töö käik on kena vaadata. Esitatud tulemused on suurepärased, lõiming teiste õppeainetega veenev. Ülesannet võib kohandada õpilaste III kooliastme loovtööks või uurimustööks. Žüriiliikme kommentaar: „Ilus ja huvitav nagu elu ise.“

2. koha sai Kristel Pajos Pärnu Kunstidekoolist ja 3. koha Margit Mald Haapsalu Kunstikoolist.

Konkursil osalenud õpetajaid ootas ees auhinnareis Hispaaniasse Barcelonasse, et tutvuda sealsete kunstimuuseumite, kunstikooli ja vaatamisväärsustega.

Reis kestis viis päeva, millest

neljal oli õpetajatel aega tutvuda kunsti ja kohaliku hispaania kultuuriga.

Esimene suurem ühiskülastus oli Sagrada Familia kirikusse. Antoni Gaudí on unustamatu stiili esindaja, võtab oma ehitiste tegemisel eeskujuna looduse vormidest ja struktuuridest.

Gaudí arhitektuuri näitena

külastati veel omaaegset elumaja La Pedrera Casa Mila. Suur sisehooviga elumaja, mis oli looduselementidest inspireeritud.

Külastati ka Barcelona kunstiakadeemiat. Tegu oli erakooliga, õpilased said valida kahe suuna vahel: joonistamine ja maalikunst või joonistamine ja skulptuur. Keskenduti klassikaliste kunstioskuste arendamisele läbi kopeerimise ja modellide kasutamise kunstitöödeks.

Flamencokontserdi külastamine Katalaani muusika palees ületas kõik ootused! Hoone sisekujunduses võis leida kõike – suured roosid laes, vitraaž, mosaiik, klassikalised kujud – see oli stiilikompott, mis ei unune. Kontsert ise oli ülimalt emotsionaalne – naine tantsis flamencot justkui lugu jutustades, mehed laulsid nagu nuttes. Plaksutati rütmiliselt – saalist elati häälekalt kaasa.

Suurematest muuseumitest külastati veel Montjuici mäel asuvat Rahvusmuuseumi. Muuseumihoone ise oli suur

vaatamisväärsus juba ilma eksponaatideta. Suured saalid, laemaalingud. Suurimat muljet avaldasid altarimaalid, juugendstiilis teosed, mööblilikunst, purustatud klaasi tehnikas vitraažid.

Külastati ka Museu Nacional d'Art de Catalunya ja Museu Etnologic i de Cultures del Mon.

Keiu Kuresaar: „Väga sisukad näitused! Võrratult head näitused! Küll on ikka lust, kui töö ja kirk ühtivad!“

Liisimari Randjärv: „Olen siiani vaimustuses õppereisil nähtud kunsti- ja kultuurielamustest ja tänulik, et sellist õppereisi organiseeritakse. Suur aitäh, Keiu Kuresaar ja Anne Aaspõllu! Olen oma tundides rakendanud Hispaanias nähtut, et õpilasi inspireerida!“

Inspiratsiooni ja põnevaid ülesandeid igasse tundi!

Maiu Kell-Kangur,
Kehtna Kunstide Kooli direktor

Liisimari Randjärv,
kunstnik ja kunstiõpetaja

Valmis Rail Baltica Kehtna-Põlma viadukt

Üldandmed:

Riigiteel nr 20149 Kehtna-Põlma asuva Rail Baltica maanteeviadukti ehitamine

Tee-ehituse töövõtuleping nr 3.2-3/22/2030-1 sõlmitud 13.09.2022 ning objekti lõpetamine 2023. aasta lõpp.

Tellija: Transpordiamet, esindaja - Indrek Vendla, 5303 6103

Finantseerija: OÜ Rail Baltic Estonia, 686 7067

Ehitaja: GRK Infra AS, projektijuht - Rain Mäekivi, 5626 7677

Omanikujärelevalve: Sweco Est OÜ, insener - Jaanus Heinla, 5333 2113
Tähtaeg: 2.09.2024, tegelik valmimine 2023. aasta lõpp

Rail Baltica Kehtna-Põlma vastvalminud viadukt

Oktoobri algusega lõpetas GRK Eesti AS ligi 3,6 miljonit maksnud Kehtna-Põlma maanteeviadukti ehituse Raplamaal, mis on üks olulistest tulevase Rail Baltica raudteeühenduse ristumistest.

Vastvalminud maanteeviadukt lahendab tulevase Rail Baltica raudteeliini ristumise Kehtna-Põlma maanteega. Kolmeavalise viadukti kogupikkus on 52 meetrit ning kõrgus 10 meetrit.

GRK Eesti projektijuhi Rain Mäekivi sõnul valmis ehitus tähtajast

oluliselt varem tänu headele ilmaoludele ning sujuvale koostööle. „Kehtna-Põlma viadukti ehitustööd algasid eelmise aasta septembri lõpus ning lõppesid tänavu oktoobri alguses, mis on algselt plaanitud ligi aasta võrra varem. Soe talv ning hea koostöö tellija, meeskonna ja piirkonna elanikega võimaldas tööd teostada tempokalt,“ lausus Mäekivi. „Piirkonna elanikud olid nii ettevalmistavate tööde kui ka kogu ehitusperioodi ajal väga mõistvad ja toetavad, mis tagas sujuva töökorralduse ja kvaliteetse lõpptulemuse,“

lausus tänuga GRK Eesti esindaja. „Oleme tänaseks tööd ehitusplatsil lõpetanud, liiklejaid enam ei sega ning soovime viadukti selle aasta jooksul Transpordiametile ametlikult ka üle anda.“

Piirkonnas liiklejate jaoks oli suurim muutus selle aasta juulis, mil viimaste teede ühenduste väljaehitamise ajaks suleti ajutiselt kuuks ajaks autodele ka liiklus. Ülejäänud ehitustööde ajal eelmise aasta lõpust kuni juulini suunati liiklus ajutisele ümbersõiduteele olemasoleva maantee kõrval. Viadukti ehitamisega tegeles

50-liikmeline meeskond ja valmimiseks kasutati üle 300 000 tonni täitematerjali ning valati 600 m³ betooni. Suuremad ehitustööd hõlmasid pinnase ja tööde ettevalmistamist, mullete ehitust ning betooni- ja kattetöid.

Ehituslepingu sõlmisid eelmise aasta septembris Transpordiamet ja GRK Infra AS. Lepingu maksumus oli 3,6 miljonit eurot ning töid rahastas OÜ Rail Baltic Estonia läbi Euroopa ühendamise rahastuse. Viadukt on kavas hiljemalt aasta lõpuks Transpordiametile üle anda.

Rail Baltic Estonia poolt projekti juhtinud Arto Lille sõnul oli koostöö Transpordiametiga, töövõtjaga ja omanikujärelevalvega äärmiselt meeldiv ja konstruktiivne.

GRK Infra AS jätkab Rail Baltica trassil ka järgmiste oluliste lõikude ja objektide ehitust. Järgmise suure tööna on ees Kangru liiklussõlme rajamine, mille tööd algavad 2024. aasta esimestel kuudel.

Järvakandi Kooli II suveolümpiamängud

28. septembril peeti Järvakandi Kooli spordiplatsidel kooli ajaloo II suveolümpiamängud. Suure spordipeo ettevalmistused said alguse tegelikult juba kevadel, kui kuulutati välja maskotikonkurs ning tuletati õpilastele meelde eelnevat ja eesootavat olümpiamelu. Maskotikonkursi võitis Rasmus, kelle disainitud varespoiss Hugo leidis tee ka diplomitele, kleepsudele ning võitja riigi tassidele.

2023. aasta kooliolümpiamängud olid pühendatud Eesti Olümpiakomitee 100. aastapäevale.

Koos õppeaasta algusega sai hoo sisse ka olümpia. Ette oli vaja valmistada iga osaleva riigi sümbolika, mõelda välja oma riiki tutvustav eeskava ning kujundada meeskonnavaimu. Kõik võistkonnad said selleks koolitundide arvelt ka nn ametliku aja, mille jooksul sai oma riiki tutvustavat kava timmida ning harjutada, panna paika võistlejate osalus aladel, jagada ülesandeid ja/või kohustusi, lisaks sai harjutada eelseisvate teatevõistluste tarbeks.

Olümpianädal (25.-29. september) algas klasside olümpiateemaliste plakatite valmistamisega, mis sel korral olid

Olümpiapronks Aleksander Tammert autastub "Austraalia" sportlast Martin Seppa, tundub, et OM on tal õnnestunud. Foto: HEIVI ÄÄRMA

kettaheitepõhised. Selleks oli kaks põhjust: on ju kettaheitja kujuna iidse olümpialiikumise sümbol ning külalisena ootasime kooli OM-i pronksmedalimeest Aleksander Tammertit.

27. septembril toimus riikidevaheline viktoriin. Viktoriini küsimused koostati klasside plakatite ja väikeses saalis üleväljal olnud Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi rändnäituse põhjal. Võitjaks tuli Austraalia olümpiakoondis.

Järvakandi Kooli II suveolümpiamängudel olid esindatud järgmised riigid: Soome, Aust-

raalia, Lõuna-Korea, Argentiina, Prantsusmaa ja Maroko. Olümpiamängudest võtsid osa ka külalisvõistlejad Järvakandi Lasteaiast Pesamuna, mis teeb mõistagi ainult rõõmu.

Riikide kaptenid olid 9. klassi õpilased Karolin, Lisanna, Karola, Martin, Lisette Marie ja Tauno. Seesugune suur vastutus oli noortele hea väljakutse, kuidas aega planeerida ja kõik toimima saada, kuid lõppkokkuvõttes said nad väga hästi hakkama.

Igal võistleva riigil oli ka kaks n-õ mentorit (õpetajad),

kes kogu tegevusel silma peal hoidsid ning vajadusel aitasid või õpilasi natuke ka tagant utsitasid.

Spordipidu (28. september) algas ühise rongkäiguga. Avatseremoonial peeti tavapärase avakõne (direktor Aet-Triin), oma tervitussõnad andis olümpiasportlastele edasi Kehtna valla spordi- ja noorsootööspeialist Killu Sika, heisati olümpialipp ning süüdati olümpiatuli. Võistlejate ja kohtunike nimel anti töötused, iga riik esitas meeoluluka tantsu- ja laulukava oma riigi kultuuri kohta ning seejärel võisidki võistlused alata.

Olümpiamängude kavas olid jällegi eriskummalised ja lõbusad spordialad: kotijooks, kukepoks, takistusrada ja täpsusvisked olümpiarõngastesse, käsikutega kaugushüpe, sumo, sportvibu laskmine, saapavise, kiviheide, korvpall liikuva korviga (võitis Austraalia), jalgpall suure palliga (võitis Lõuna-Korea). Individuaalselt olid seekord vanusegruppide edukamad olümpiasportlased Sandra Ustav, Andero Luik, Karoline Kivilo ja Stiven Tamm.

Kogu meeskonna alasid oli kokku kolm: teatejooks võim-

lemisrõngaga (võitis Maroko), särgivahetus (võitis Austraalia) ja köievedu (võitis Soome).

29. septembril oli II suveolümpiamängude pidulik lõpetamine. Enne lõputseremooniat kohtusime veel ka Eesti kettaheitja, olümpiapronksi Aleksander Tammertiga. Lõputseremoonia algas ühise rongkäiguga, jätkus õpetajate täpsusliikumisega (võitis õpetaja Evelin), Aleksander Tammerti „kettaheite“ etteastega ning lõppes olümpiasportlaste autastamisega ja mängude lõpetamisega.

Ausa mängu auhinna pälvis Raien-Andre Kobbin, kes jäi silma erakordse abivalmiduse ja heatahtlikkusega.

Kõikide alade kokkuvõttes tuli võitjaks Lõuna-Korea, teise koha pälvis Soome ja kolmas oli Austraalia.

Et nii suur üritus (nagu seda kooli olümpiamängud kahtlemata on) kõigiti õnnestuks, läheb tarvis väga paljude inimeste ning organisatsioonide ühist jõupingutust ja koostööd.

Järvakandi Kool teeb sügava tänukummarduse: Eesti Olümpiaakadeemia, Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum, Eesti Kultuurkapital, Kehtna vald, Lipuvabrik, Tarmo Rahu-

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

KONTAKT

www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

oja, Järvakandi Vibuklubi Ilves, vaprad vabatahtlikud abilised, Järvakandi Lasteaed Pesamuna ja KOGU KOOLIPERE.

Koos teiega said olümpiamängud just sellised, nagu need olid - vägevad, üdini sportlikud, võistluslikud ja ükssteist toetavad!

Kohtumiseni kahe aasta pärast Järvakandi Kooli II talimängudel!

#EOK100

Margus Sepp

Ilm pani Järvakandi maastikumaratoni osalejad proovile

Laupäeval, 23. septembril joostigi Järvakandi terviseradadel TIMM V (Tupiku Igemehe MaastikuMaraton). Ilmaprognoos oli pigem hirmutav...

Tõsine hetk oli mõni minut enne starti, kui taevakraanid lahiti keerati. Õnneks vaid mõneks minutiks ja ilm pidas umbes kolm tundi. Maratonijooksjatel nii hästi ei läinud, nemad said jooksu lõpupoole ka mõned korralikud vihmaahmakad kaela. Stardis oli seekord 107 liikumissõpra, mis on kahe võrra rohkem kui eelmisel aastal, ja ilma arvestades võib selle arvuga rahule jääda. Osalejate rekord pärineb aastast 2020, kui stardis oli 121 jooksjat.

Jooks ise õnnestus, rajalolijatel oli tuju hea ja olek igati positiivne.

Maratoni läbis sel korral 14 jooksjat, mis on samuti tubli tulemus.

Maratoni võitis Allan-Peeter Jaaska (3:28.40). See oli tema teine võit TIMM-il (eelmisel aastal 2020). Teiseks tuli Marden Nõmm (3:51.25), kolmandaks Ergo Meier (4:04.10). Naiste arvestuses tuli juba kolmandat korda võitjaks Ritve Reinumäe (3:59.06), jäädes oma nimele kuuluvale rajarekordile

TIMM V esikolmik: võitja Allan-Peeter Jaaska, teine Ergo Meier ja kolmas, meie maakonna parimana Marden Nõmm Kohilast. Foto: HEIVI ÄÄRMA

alla poolteist minutit. Teiseks jooksis end Siiri Pilt (4:22.14), kolmas oli Kadi Ruut (4:43.23). Kõik osalejad said kaela medali, soovi korral diplomi, sooja supi ja sauna, maratoni esikolmik ka spetsiaalsed karikad ja kinkekaardid spordipoest. Järvakandi Wellodest oli kiireim seekord Ragnar Kobin (4:27.09).

Auhinnalaua katsid taas We-sico ja Kehtna vald, tänud kõikidele vabatahtlikele abimeestele, ilma kelleta need üritused nii

„ludinal“ ei läheks. Maitsva supi keetis ja tõi osalejatele finišisse „koju kätte“ Cinema. Järvakandi Kool küttis kõigile sauna ja see kulus sel korral kohe eriti marjaks ära.

Kõige olulisemad on siiski osalejad ja tundus, et nemad said päevast positiivse elamuse ja lubasid järgmisel korral jälle platsis olla!

TIMM VI toimub juba 21. septembril 2024. Rajal näeme!
Margus Sepp

Einvald Nõulik 26.11.1928 - 1.11.2023

Mõni aeg tagasi lahkus meie hulgast Einvald Nõulik, üks Järvakandi kogukonna silmapaistev liige. Järvakandi alevi elanikud tundsid teda kui silmapaistvat koduloolast. Tema ise oli küll saarlane, kes tuli meie alevisse elama aastal 1959. Siin pidas ta aastate jooksul mitmeid ameteid, ehitas oma kodu ja kasvatas üles oma lapsed.

Kuna ta oli aastast 1947 ERM-i korrespondent, siis tundis ta huvi ka Järvakandi oleviku, tuleviku ning mineviku vastu. Tema panus Järvakandi mineviku uurimisel on olnud hindamatu. Seda kinnitab ka koguteos „Järvakandi läbi sajandite“, kus on kirjas lood Järvakandist ja selle inimestest. Einvaldi sulest on ilmunud teatritükk „Meil Jerwencatos“, mis kanti ette klaasimuuseumi õuel ning mille rahvas väga hästi vastu võttis.

Koduloolasena teadis ta Järvakandist imetlusväärset palju ning oskas neid teadmisi teistele edasi anda, oli hea juhendaja alevi koduloo huvilistele.

Mittekoosseisulise korrespondendina on ta teinud koostööd Õhtulehele, Ühistööle, aga ka Oma Saarele ja Nädalisele. Einvald Nõulik oli alevi üks esimesi, kes soovis minevikupärandit talletada ning leidis ruumi kodulooasutuse asutamiseks. Kuid tal oli unistus asutada ametlikult Järvakandi Klaasimuuseum, päris oma hoones. Ja kui selleks avanes võimalus, võttis ta agaralt osa muuseumikompleksi rajamisest.

Einvald Nõulik on saanud mitmeid tunnustusi: Järvakandi valla teenetemärk, Raplamaa hõbedane vapimärk ja ta on olnud Eesti Kultuurkapitali aastapremia laureaat 1998. aastal.

Järvakandi rahvas on tänulik Einvald Nõulikule siin tehtu eest ja meenutab teda kui rõõmsameelset ja alati tegusat kogukonna liiget, kellele oli südamelähedane elu siinmail sisukamaks muuta.

Avaldame kaastunnet lähedastele Einvald Nõuliku kaotuse puhul.

Järvakandi alevi kogukond

Järvakandi KULTUURIHALL

07.12 kell 18 Tiia Järvpöld vestlusõhtu "Eriti Eriine Eraelu ehk EEEE". Kunstnik avab jalgadega maalitud 85. näituse "Armastus maalides". Vestlusõhtul räägib kunstnik läbi naerupisarate elu tõsiasjadest.

Näituse toetuseks toimub ka kontsert. Esinevad Tenor German Gholami, Elisa Kolk, Maarja Kaplinski. Pilet 20 €/soodus: lapsed-12. a, eakad, erivajadusega inimesed 15 €. Piletid müügil kohapeal sularahas. Avatud ka kohvik!

10.12 kell 19 Komöödiateatri verivärske etendus "Lumevangis". Mängivad Piret Kalda ja Tõnu Oja. Liigutav ja naljakas lugu lähedusest ja üksildusest, naerust ja pisaratest, lumest ja päikesest. Avatud on kohvik! Pilet 22 €/ soodus 20 €. Müügil Piletimaailmas, Piletilevis, Järvakandi Raamatukogus ja kohapeal sularahas. Koha saab broneerida ka telefonitsi 5199 5344 Katrin.

12.12 kell 12–19 Tervise testimine bioresonantsmeetodiga. Bioresonants on inimkeha elektro-magnetvõnked, mida saab mõõta ja analüüsida. Meetod on tervisele ohutu. Võimalik soetada keha tervist ja puhastust toetavaid tooteid. Testimiseks vajalik eelregistreerimine: tel 5294 254, Epp Luisk, toitumisnõustaja. Testimise tasu sularahas 35 €, seansi pikkus 40 min, tooteid saab soetada ka kaardimaksega.

14.12 kell 19 kino "Tume paradiis", uus Eesti draamafilm. Pilet 5 €/soodus 4 € sularahas kohapeal.

15.12 kell 18 Järvakandi Kooli jõulukontsert. Sisepääs tasuta!

17.12 kell 10–15 suur jõululaat! Kell 12 esinejad. Terve maja on täis müüjaid erineva kaubaga. Avatud ka kohvik sooja supi ja magusaga!

19.12 kell 11 Kodustelaste jõuluhommik! Külla tuleb jõuluvana tervitama Järvakandi piirkonna koduseid lapsi. Sündmus on kutsetega.

Täpsem info FB ja kodulehel!

Lelle Rahvamaja

05.12 kell 17 kino "Rohutirts ja sipelgas". Kogupere animafilm. Pilet 3 €.

10.12 kell 12–15 Lelle jõululaat. Kauplemissoovist teatada tel 5341 9357.

12.12 kell 18 Toiduklubi õpituba, piparkoogitaigna valmistamine. Juhendab hobikokk Tiiu. Osalustasu 10 €, eelregistreerimine vajalik.

20.12 kell 15 Lelle eakate jõulupidu. Osalustasu 5 €, eelregistreerimine kuni 18. detsembrini.

31.12 kell 21–02 Aastavahetuspidu. Õhtujuht DJ Mamba, tantsuks ansambel Kruis. Pilet kuni 27.12 25 €, hiljem 30 €.

Täiendav info tel 5341 9357, FB ja kodulehel.

Eidapere Kultuurikeskus

01.12 Jõulukuu pidu, ukсед avame kell 20 tantsuks mängib "Mama". Õhtut juhhib ja discot teeb DJ Mamba. Külla tuleb Abruka Maali. Piletihind sisaldab seapraadi, külmi suupisteid, kringlit, kohvi ja morssi. Pilet: kuni 20.11 hind 26 € söögiga; 21–25.11 hind 30 € söögiga; kohapeal hind 30 € sularahas ilma söögita. Laud broneeri tel 5199 5344. Piletid müügil Eidapere lasteaias Klarika käest ja telefonitsi.

02.12 kell 16–18 lauamängude ring suurtele ja väikestele. Osalemine tasuta!

04.12 mootorika ring lastele. Teema: piparkookide küpsetamine ja kaunistamine. Osalemine tasuta!

11.11 kell 16 kino "Rohutirts ja sipelgas", pilet 2 €.

16.12 kell 16–18 lauamängude ring suurtele ja väikestele. Osalemine tasuta!

Jõulunädal Eidaperes:

18.12 kell 16 mootorika ring lastele. Teema: jõuluehte valmistamine. Osalemine tasuta!

20.12 kell 13–16 jõululaat. Osalevad ka Eidapere kooli- ja lasteaialapsed oma müügiletidega!

20.12 kell 18 kartulivorsti töötuba. Õpime valmistama kartulivorste ja maitseme tulemust! Osalustasu 5 €.

21.12 kell 16 Päkapiku disco lastele ja noortele. Tantsime, mängime ja chillime koos! Osalemine tasuta!

Täpsem info FB lehel!

Valtu Seltsimaja

10.12 kell 10–14 Kaerepere jõululaat Müügikoha tasu 5 €. Saab tasuda laada päeval sularahas. Info ja broneerimine telefonil 526 2722.

10.12 kell 16 nukuteater Talleke "Karjapoist kuningaks", tasuta.

13.12 kell 14 meesteklubi Seakõrva Ordu jõululõuna.

16.12 kell 11 koduste laste jõulupidu, kutsetega.

17.12 kell 14 Ooperikino ÜLLATUS.

21.12 kell 13.30 pensionärideklubi Koduläte jõulupidu. Oma tulekust teata Helgile 53941539.

31.12 kell 21–02 võtame vastu uue aasta! Täpsem info FB ja kodulehel!

VHS kassettide, diapositiivide, fotonegatiivide ja fotode digitaliseerimine. Info tel 511 7345

Kehtna Klubi

15.12 kell 11 Kehtna ja Keava piirkonna koduste laste jõulupidu. Sündmus kutsetega ja info Seily telefonil 5330 5125.

15.12 kell 14 Keava eakate jõulupidu. Info ja registreerimine Keava raamatukoguhoidja Evelini telefonil 5554 5798. Edaspidi hakkab Keava Videviku info olema Keava Raamatukogu veerus.

17.12 kell 14 Kehtna eakate jõulupidu korraldab Tagurpidi Noorus. Info ja registreerimine Silvia telefonil 5819 9179. Osaluspanus 5 €.

Täpsem info FB ja kodulehel!

Valla raamatukogud

Raamatukogudes tähistatakse väljapanekutega kirjanduslikke tähtpäevi: Kersti Merilaas-110, Lydia Koidula-180, Friedrich Reinhold Kreutzwald-220, Friedrich Robert Faehlmann-225

Järvakandi

- Ilija Panovi maalide ja skulptuuride näitus.

Keava

07.12 kell 12 käsitööklubi "Nobedad näpud".

07.12 kell 19 kino "Tähtsad ninad". Pilet 6/4,5 €.

15.12 kell 14 Keava Videviku jõulupidu.

Kehtna

- Regina Lukk-Toompere näitus "Kõik on olemas". Illustratsioonid Toon Tellengeni raamatule.

04.12 kell 18 vestlusõhtu Kehtna kogukonnaga "Kogukonna roll kohalikus omavalitsuses". Osalevad vallavanem Tanel Viks ja volikogu esimees Katrin Anto.

Lelle

- Suur jõuluraamatute väljapanek.

13.12 kell 16-18 jõulukaartide meisterdamise töötuba.

Täpsem info FB ja kodulehel raamatukogud.kehtna.ee

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

ÖNNITLEME

95

Ilmar Vaiksaar
Helje Orumäe

93

Valve Välja
Salme Nega

90

Vaike Piisang

85

Eevi Vaarpuu
Aime Juhkam
Elvi Bender

80

Mare Kallaste
Jekaterina Griin
Eha Valler
Reet Ihus

75

Natalja Lorvi
Aino Halliste
Anne Pool
Ain Ambur
Toivo Saar

70

Urve Reimets
Kalju Ellermaa
Sirje Laasma
Ülle Miklas

65

Tiina Lihtsa
Nella Sassiad
Ljubov
Kuusman
Virve Saar
Kalvi Kuusmann
Mykola Galas

60

Marje Sarjas
Olga Sökk
Ago Silde

UUS VALLAKODANIK

Robin Sildoja
Vivian Koppel
Henri Habo

MÄLESTAME

Mall Kelts
Galina Fesjuk
Einvald Nõulik
Õie Raag
Mati Rajasaare
Andres Taluri
Ene Kensap

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni Teilt laekub avaldamise nõusolek.

Avaldame kaastunnet Kaiete perega kalli ema

ENE KENSAPI

kaotuse puhul.

Laulukaaslased Kaerepere segakoorist

Teated Kehtna Kunstide Koolist:
Kutsume lauluhimulisi poisse vanuses alates
7-ndast eluaastast **MEIE POISTEKOORIGA LIITUMA.**

Lauluvõistluse eelteade:
Kehtna valla laste LAULUVÕISTLUS
on 24. jaanuaril 2024. a.

Oodatud on lapsed vanuses 3-19 a.

Täiendav info

Kehtna Kunstide Kooli kodulehel ja Facebookis.

Pilt: Ketter Silt, kunsti põhiõpe

KEHTNA KUNSTIDE KOOLI SUUR JÕULUKONTSERT

14. det. kell 18.00 Kutschariduskeskuse peahoones

JÕULUKUU PIDU
EIDAPERE KULTUURIKESKUSES
01.12.2023 KELL 20
TANTSUKS MÄNGIB ANSAMBEL
„MAMA”
ÕHTUJUHT JA DJ MAMBA
Laud broneeri telefonil 5199 5344 Katrin

CINEMA CAFE JÄRVAKANDIS

- SUURIM JA VANIM KOHALIK TOITLUSTAJA.
- KOHAPEAL VALMISTATUD MAITSEV JA SOODNE TOIT.
- AITAME KATTA SINU PEOLAUA VÕI KORRALDAME KOGU ÜRITUSE.

TOOME SINU TELLITUD TOIDU SULLE KOJU KÄTTE

KÕHU TÄIDAB

Cinema

CATERING

OLEME AVATUD IGA PÄEV

PEOLAUAID
SÜNNIPÄEVAID
VASTUVÕTUD
BANKETID
MATUSELAUAID
FIRMAÜRITUSED
JÕULULAUAID
TÜDRUKUTE- JA
POISTEÕHTU
GRUPPIDE TOITLUSTAMINE

OLEME AVATUD IGA PÄEV

Metsas näeme...!

www.metsaamet.ee

Tel. 5615 0680

Metsakinnistute ja raieõiguse ost
Metsa ülestötamine ja vedu

info@metsaamet.ee

Pühapäeval, 17. detsembril algusega kell 12.00
Inglise Haridus- ja Kultuurikeskuses

ADVENDIKOHVIK

Kavas:

VERIVORSTIFESTIVAL

Valitakse välja:

1. Parim JÕULUVORST
2. Parim JÕULUJOOK
3. Parim JÕULUMAIUS
4. Parim JÕULUSALAT

Osalemiseks on vaja kcasa võtta ülalnimetatud kodus

ISE VALMISTATUD tooted (vähemalt üks neist).

Söögid-joogid lähevad hindamisele žüriile (üheks kohtunikuks võid ka sina saada). Toidud peavad

olema valmis küpsetatud,

kohapeal on soojendamise võimalus.

Info ja registreerimine - kaisa129@gmail.com

Parimatele AUHINNAD!

KÄSITÖÖLAAT

Ootame kõiki oma käsitööd näitama ja müüma.

Tulekust palume eelnevalt teada anda

kaisa129@gmail.com.

PALJU ÜLLATUSI!

Aktiiv

KIRIKUTEATED

Rapla Maarja-Magdaleena kirikus:

Laupäeval, 2. detsembril kell 18 adventiaja alguse palvus koos jõulurahu väljakuulutamise- ja laulab Riinimanda noortekoor Pärt Uusbergi juhatusel. Järgneb tulede süütamine Rapla linna jõulupuul kirikupargis.

Pühapäeval, 3. detsembril kell 12 I adventipühapäeva armulauaga jumalateenistus, laulab koguduse segakoor Kaia Väljamäe juhatusel.

Teisipäeval, 5. detsembril kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.

Neljapäeval, 7. detsembril kell 17 piiblitund pastoraadi inglisaalis - 1. Korintose kirja 10. peatükk.

Pühapäeval, 10. detsembril kell 12 II adventipühapäeva armulauaga jumalateenistus, laulab Maarja koor Rika Kikajoni juhatusel; kell 9-14 koguduse käsitööringi näitusmüük pastoraadis, inglisaalis kohv ja piparkoogid; kell 19 adventi-

kontsert - Silvia Ilves ja pojad ning Margus Vaher (piletitega).

Teisipäeval, 12. detsembril kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.

Laupäeval, 16. detsembril kell 16 Viljandi Kultuuriakadeemia segakoori ning Tallinna Ülikooli Balti filmi, meedia ja kunstide instituudi segakoori ühine jõulukontsert.

Pühapäeval, 17. detsembril kell 12 III adventipühapäeva armulauaga jumalateenistus; kell 14 Raplamaa noortekollektiivide jõulukontsert; kell 19 Koit Toome ja Alike Milova jõulukontsert (piletitega).

Teisipäeval, 19. detsembril kell 19 osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.

Järvakandi Pauluse kirikus:

Pühapäeval, 3. detsembril kell 15 I adventipühapäeva armulauaga jumalateenistus.

Pühapäeval, 17. detsembril kell 15 III adventipühapäeva armulauaga jumalateenistus.

KEHTNA VALLA JÕULULAADAD

P, 10.12 kell 12 Lelle Rahvamaja jõululaat. Info ja müügikoha broneerimine tel 5341 9357. Olete oodatud kauplema ja ostma!

P, 10.12 kell 10 Valtu Seltsimaja jõululaat. Müügikoht 5 €, saab tasuta laada päeval sularahas. Info ja broneerimine tel 526 2722. Olete oodatud!

L, 16.12 kell 11 Kehtna Põhikooli jõululaat. Kontsert, müüjad, Kaire Magusa Maaailma kohvik, meisterdamine. Kui soovid müüma tulla, anna märku Anule tel 5344 0315, anu.siniialik@kehtna.ee. Muu info Kersti 5563 4455.

P, 17.12 kell 10 Järvakandi Kultuurihalli jõululaat. Kell 12 tervitavad teid esinejad, avatud kohvik sooja supi ja magusaga. Terve maja on täis kauplemaid!

K, 20.12 kell 13 Eidapere Kultuurikeskuse jõululaat. Osalevad ka Eidapere kooli- ja lasteaialapsed oma müügiletidega!

Olete oodatud meie laadadele, et nautida esinemisi, soetada toredaid jõulukinke ja varuda kuhjaga imelist jõulutunnet.

Koduste laste jõulupeod toimuvad 2023. aastal järgnevalt:

Kehtna Klubis 15.12 kell 11 (Kehtna ja Keava piirkond)

Valtu Seltsimajas 16.12 kell 11 (Kaerepere piirkond)

Järvakandi Kultuurihallis 19.12 kell 11 (Järvakandi piirkond)

Lelle, Inglise ja Eidapere piirkonna kodused lapsed saavad kutse oma piirkonna lasteaiarühma peole.

Koduste laste jõulupeole saavad kutse lapsed, kes saavad sel aastal ühe aastaseks ja kuni koolialguseni välja (kes ei käi lasteaias). Piiluge postkastidesse, sest varsti hakkavad pakkapikud kutseid laiali viima!

JÕULUERI LASTELE

OOPERIKINO

Muusikaelamus suurem kui elu!

P, 17.12.23 kell 15

Oliver Knussen
SEAL, KUS ELAVAD METSAKOLLID

Kohvilaud & kava kuni 17 a 4 € / 8 €
Inglise keeles. ingliskeelsete subtiitritega

Valtu Seltsimaja Info ja broneerimine:
[f ooperikino](https://www.facebook.com/ooperikino)
526 2722

tre Raadio Rapla 91,3

